PART TWO
DRAUGAS
Saturday, Oct., 5
1957

MOKSLAS ☆ MENAS LITERATŪRA

ANTROJI DALIS
DRAUGAS
Šeštadienis 1957 m.
spalio 5

Lietuvių beletristikos antologija

JONAS AISTIS, Brooklyn, N. Y.

Seniai lauktas Lietuvių beletristikos antologijos pirmasis tomas jau išvydo dienos šviesą. Tai stambi (608 psl.) knyga, apimanti visą mūsų pasakojamosios literatūros raidą nuo devynioliktojo amžiaus vidurio iki mūsų dienų, išskyrus autorius, gimusius po 1895 metų, kurių kuryba sudarys antrojo tomo medžiagą. Joje telpa 49 autorių kūrybos pavyzdžiai.

Knygos redaktorius, Bernardas Braždžionis, kūrybą rinko ir dorojo kelis metus. Nereikia pamiršti, kad redagavimo darbas dėl dviejų priežasčių buvo labai sudėtingas ir sunkus: pirma — tai pirmoji tos rūšies knyga, o antra, patsai medžiagos rinkimas ir dokumentacija už Lietuvos sienų yra neįsivaizduojamai sunkus reikalas. Patsai redaktorius šį reikalą taip aptaria: "Nevisada buvo galima parinkti pačius charakteringiausius ar vertingiausius, ypač senųjų autorių dalykus. Teko tenkintis tuo, kas prieinama".

Beletristikos įvardas

Redaktorius pasirinko "beletristikos" įvardą. Knygos įvade jis yra porą kartų paminėjęs: "ši Lietuvių Prozos Antologija" ir "ši istorinė lietuvių prozos antologija". Atrodo, kad redaktorius tuo norėjo beletristikos našą praplėsti ir sutapatinti su "proza". Beletristikos (iš prancūzų belles-lettres) pirminės prasmės įvardas jau gyvas — "grožinė literatūra", bet šiandien beletristikos prasmė tolydžio siaurėja ir, nors Lietuvių enciklopedija ir Lietuvių kalbos vadovas dar teikia platesnę prasmę, beletristika tikrumoje reiškia tik vieną pasakojamosios prozos rūšį. Tai yra, beletristikos įvardas implikuoja fabulą. Tai dalykams krypstant, manding, "prozos" įvardas būtų buvęs daug tinkamesnis. Jis būtų suteikęs galimybes mūsų prozos tradiciją pratęsti gal net pora šimtų metų anksčiau.

Iškalbos ir epistolarinė literatūra

Pirmasis antologijoje įdėtas dalykėlis yra ištrauka iš Simano Daukanto "Būdo". Dalykas sunkiai betelpąs beletristikos rėmuose. Į prozos rėmus daug lengviau tilptų ne tik Daukantas, bet ir daugelis kitų. Redaktoriui gal reikėjo laužti ir kiti lietuviškojo kuklumo slenkščiai. Literatūros istorijoje pasigendame iškalbos (Širvydo, Karpavičiaus) ir epistolarinės literatūros (pvz., Donelaičio ir kitų laiškai). Tai knygos apimtį būtų labai nežymiai praplėtę, o pirminė data būtų gerokai nukelta į praeitį, ji to siekia visų tautų literatūros istorijos. Sakysime, Širvydo proza stiliaus ir kalbos savybėmis toli pralenkia to ir vėlesnių laikų šiurkščius eiliuotojus. Jei pastarieji rado vietos istorinėje antologijoje, tai Širvydui daroma lyg ir skriauda.

Populiarioji Olševskio "Broma"

Net apsiribojus beletristika, antologija reikėjo pradėti M. Olševskio Broma atverta ing viečnastį. Tai originali, ne verstinė knyga. Joje galima rasti vieną kitą trumpą istorijėlę-anekdotą, kuris niekuo neužsileidžia, sakysime, Tatarei. Tos knygos baidomasi dėl dviejų priežasčių: religinio ar pararelginio turinio ir eibės polonizmų. Vargu ar tai jau pakankama priežastis atmesti taip populiarią lietuvišką knygą. Čia redaktorius bus pasidavęs bendrai nuotaikai ir srovei. Tokių reiškinių žino kiekviena Europos literatūra. Pažiūrėkime, kad ir į prancūzų literatūrą italių karalienių laikais, bet niekas dėl gausių italizmų to laiko literatūros nešalina iš istorijos. Broma tikra beletristika. Ją skaitė žmonės ir dėl jos literatūrinių savybių, dėl tų savybių ta knyga yra sulaukusi net dvidešimties laidų 1753-1851 metų tarpe. Kažin ar yra tuo atžvilgiu kita knyga, kuri jai prilygtų. Negana to, yra rimto pagrindo manyti, kad ji bus buvusi akstinas (nesakau, įtaka, nors ir apie tai galima būtų pagalvoti) gyvenimo pavyzdžiais mokyti žmones Tatarei ir net pačiam vyskupui Motiejui. Visų trijų minimų autorių rašto pobūdis ir tikslas buvęs vienas ir tas pats, juos skiria tiktai evoliucija, o tuo pačiu ir meninė vertė.

Bern. Brazdzionis, suredagavo naujai išleistą Liet. Beletristikos antologiją.

Redaktorius, aišku, turėjo savo planus ir siekius, kuriais vadovavosi redaguodamas antologiją, bet mums atrodo, kad tokios didžiulės apimties veikalas nėra vienos dienos ar vienos laidos objektas, tai yra, kad antologiją kada nors reikės iš naujo išleisti.

Autorių sugrupavimas, biografijos

Antologijoje autoriai sugrupuoti jų gimimo datų eile. Tai bene tinkamiausias būdas, nes grupuojant pagal kūrybos parašymo ar paskelbimo datą (metus) būtų dar didesnė painiava. Kiekvienam autoriui pridėta bio grafinės ir bibliografinės žinios bei glausta ir taikli kūrybos charakteristika. Visa tai nebeliks be naudos skaitytojui, kuris čia pat galės susipažinti su autoriaus gyvenimu, jo parašytomis knygomis ir pačios kūrybos pobūdžiu.

Vardų rašymas

Yra kiek nenuoseklumo autorių vardų rašyme. Čia itin pasigendama vienodumo. Vieniems rašomi slapyvardžiai, pavardės ir net mergautinės pavardės, o kitų tiktai pseudonimai. Pavardžių pasigendame sekantiems: Jonas Gerutis (kun. J. Balvočius), Ksaveras Vanagėlis (K. Sakalauskas), Dėdė Atanazas (kun. Pakalniškis), Margelis (kun. J. Šnapštys), Ignas Šeinius, (I. Jurkūnas), Juozas Švaistas (J. Balčiūnas) ir kiti. Apie J. Gintautą kalbėdamas, paskutinėje pastraipoje pamini vysk. J. Staugaitį, bet taip, kad neįgudęs skaitytojas gali pamanyti, jog tai visai kitas asmuo, be to, bibliografijoje minimi veikalai, kurie paskelbti ne J. Gintauto vardu. Prie Žemaitės ir Čiurlionienės pasigestume mergautinių pavardžių, kurios kitur žymimos, itin kad Čiurlionienė dažnai prie savo pavardės deda ir mergautinę Kymantaitės pavardę. Puidai pridėti du inicialai, nors jis labai dažnai pasirašydavo Kazys Puida.

Kūrybos parinkimas

Galima pora pastabų padaryti ir dėl kūrybos parinkimo. Bendrai paėmus parinkimas yra geras, tik, sakysime, kaikurių autorių galima būtų laukti populiaresnių veikalų. Žemaitė atstovaujama su "Sučiuptas velnias", o lauktume gal "Topylio", gal "Marčios". Jurgio Savickio pasirinkta iš paskutinio novelių rinkinio "Raudoni batukai" to paties vardo novelė. Novelė gera, įdomi, Jurgiui Savickiui būdinga, tačiau ar negeriau būtų buvę parinkus ką nors iš "Ties augštu sostu", tai yra, kada autorius buvo amžiaus, kūrybos ir "savo literatūros mokyklos" pačiame žydėjime.

Vienas painiausių dalykų, redaguojant antologijas, yra antros ir trečios eilės autorių parinkimas. Čia gal geriau būtų vadovautis tuo, dėsniu, kad geriau daugiau, kad ir silpnesniu, bet kuo nors pasireiškusiu, negu praleisti. Vargas su prozos kūrėjais, kurie paprastai nėra trumpi. Bet geriau duoti ir trumpo dalyko ištrauką, negu visai paniekinti. Taip, sakysime, galėjo prisišlieti ir Juozas Gurauskis, ir Vargovaikis — Kazys Ralys. Tiesa, pirmasis liguistas antiklerikalas, o antrasis savo sentimentaliomis apysakaitėmis tik gal sodžiuje tebuvo žinomas, bet antologijoje yra ne vienas jų meninio lygio, o kaikurį gal jie ir pralenkia. Galima būtų buvę gal kiek nuolaidesniems būti šio krašto autoriams, kuriems dažnai bendrasis matas per kietas, bet juos ir reikėtų kitu matu matuoti, nes saviems autoriams visi turi savą matą, visi atsižvelgia į sąlygas ir kita.

Gerai, kruopščiai ir su skoniu redaguota

Nenorėčiau skaitytojų būti blogai suprastas. Šios pastabos neliečia esminių dalykų, dėlto jų nereikėtų priimti, kaip visos antologijos kritikos. Jinai gerai, kropščiai ir su skoniu redaguota. Sakysime, gal ne vienas antologijos sąvininkas pasiges autorių atvaizdų, ir tai būtų tikrai geras ir naudingas dalykas, bet dėlto antologijos svoris nėmaž nepakiltų. Be to, yra dalykų, kurie recenzentui reikia paminėti, o vargu, ar redaktorius yra prie to pirštus prikišęs. Norių paminėti knygos aplanką. Poezijos antologijai jis buvo padarytas itin margas, net trijų spalvų. Šis — viena, juoda — gal perdaug gedulingas. Be to, ar gabus dailininkas Romas Viesulas tyčia taip nupaišė, ar gal leidėjai neleido aplanko pabaigti, bet jis, atleiskite, atrodo tikrai nebaigtas, ypač ta vietomis padraskyta balta juosta, einanti skersai visą aplanką. Gal tai ir skonio reikalas, tačiau vargu ar dideliu menu pasižymi. Bet visumoje ir patsai aplankas yra didžiai neblogas.

Mūsų dvasios paveikslas

Bendrai paėmus knyga ir dailį ir verta puošti kiekvieno susipratusio lietuvio knygų lentyną. Ji savo parinkimu, gražiu įvadu ir kritinėmis pastabomis padės ne vienam jaunuoliui susipažinti su jo tėvų žemės literatūros istorija praktiškai, tai yra, iš pačių rašto pavyzdžių. Tai mūsų dvasios kūryba ir jos raida. Tai mūsų istorija. Gal jai, pasiskaičius svetimų veikalų, daugiur stinga kūrybinio genijaus, bet tai yra mūsų ypatingai sunkiais, į šiuos laikus panašiais, sukurtį lobiai. Kiekvienam, kuris jaučiasi esąs lietuvis, esu tikras, ši antologija bus didelė, vertinga ir brangi dėl vienos savo savybės, kad jinai yra mūsų, lietuvių beletristikos antologija, mūsų literatūros istorijos, mūsų dvasios paveikslas.

Romas Viesulas — Beletristikos antologijos viršelis

Rachel Portella

KODĖL SAKAI . . .

Kodėl sakai manęs ilgėjais:
Ar tai širdim jauti?
Aš tau daug kartų patikėjau
Ir verkdavau naktim.

Širdis ne vėjas, ją sužeidžia
Ne vien tik ilgesys;
Gal su tavim kita jau žaidžia,
Bet man — širdy esi.

Man ilgesys — kančių vainikas,
Jis gaubia mano buitį nykią —
Širdy visuomet jis . . .

Kentėdama tikiu, svajoju,
Žinau, kad ilgis tolumoj
Kita brangi širdis.

NEVERTINK ŠIO GYVENIMO

Nevertink šio gyvenimo, o mielasai klajūne,
Tegu kūryba ir geri darbai
Tau kelrodžiu šioj žemėje tebūna,
Nors jau gerokai pavargai.

Nesišypsok, jei išmintics kam stoka,
Jei auksą taupo kas, palik ramybėj jį;
Didysis Kankinys nuo Kryžiaus mus pamokė:
Tiktai maldoj — mūsų buitis gaji.

Keliauk tolyn ligi Anapus vartų, —
Nors kojos linksta ir širdis apkartus,
Nes dulkių sukūry tava buitis visa . . .

Ko jieškai neramus? Laimingas gal esi?
Šioj ašarų pakalnėj vargą tik rasi, —
Tenai prie Dievo — tavo laimė ir šviesa!

Petro Babicko vertimas

Rachel Portella yra Rio de Janeire gyvenančio lietuvio inžinieriaus žmona. Dėl to ji laiko save lietuve ir nuoširdžiai talkininkauja lietuvių kolonijos įvairiuose darbuose bei garsina Lietuvos vardą spaudoj.

Gimusi Brazilijos šiaurėj, prie Bahios, atsieit krašte, sklidiname istorinių tradicijų ir poetinio įkvėpimo, Rachel Portella yra daug rašiusi (apysakų, eilėraščių), tačiau, dėl kuklumo, atskiru leidiniu nieko nespausdino.

Petras Babickas parengė spaudai, išvertęs iš portugalų kalbos, jos eilėraščių knygą „Sielos Aidai". Iš to leidinio čia ir pateikiami Rachel Portella eilėraščiai.

Kultūrinė kronika

● **Rašytojų dr-jos pareiškimas.** Literatūriniai konkursai reikalingi ir remtini: skelbėjams atneša laukiamų veikalų, rašytojams sudaro paskatą rašyti, suteikia progą patikrinti kūrinio vertę, evantualiai gauti premiją. Tačiau kiekvieno konkurso pagrindinė sąlyga yra slaptumas. Slaptumo prasmė yra dvejopa: 1. Jury komisijos nariai, tik paskyrę premijas, gali sužinoti autorių pavardes, 2. nepremijuotieji autoriai visuomenei neskelbiami.

Bet Kanados LB Kultūros fondo Jaunimo dramos konkursas baigėsi nelaukta stalgmena: Ne priklausomoje Lietuvoje nežinia kieno iniciatyva paskelbtas Jury komisijos posėdžio protokolas, kuriame konstatuojama, "kad nė vienas prisiųstas rankraštis nėra pakankamai literatūriškai vertingas ir sceniškas, kad kuriam nors jų galima būtų skirti šią premiją". Ir po šitokio sprendimo čia pat paskelbta visų konkurso dalyvių pavardės ir gyvenamosios vietos!

Rašytojų dr-ja laiko, jog šitokiu viešu paskelbimu ne tik įžeidžiami visi konkurso dalyviai bet kartu ir pažeidžiamas slaptumo principas. Po tokio įvykio rašytojai turi pagrindo netekti pasitikėjimo konkursų skelbėjais, o jeigu dar kartą pasikartotų toks netaktas, tai LRD valdyba įspės rašytojus laikytis atokiau nuo šitokių konkursų.

— LRD Valdyba

● **Nauja "Moters" redaktorė.** Liet. Katalikių Moterų dr-jos žurnalą "Moterį", nuo jo atkūrimo Kanadoje, nuo 1955 metų, dvejus metus sėkmingai redagavusi p. St. Prapuolenytė iš redaktorės pareigų pasitraukė. Už jos pasišventimą Moterų dr-jos centro valdyba dėkoja.

Nuo šio laiko "Moterį" redaguos pati C. v-ba, atsakingąja redaktore pasikviesdama plačiai žinomą visuomenininkę Iz. Matulevičiūtę.

Naujoji redaktorė yra baigusi Lietuvos universitete lituanistinius mokslus, padariusi daugelį mokslinių kelionių po Vokietiją, Latviją, Lenkiją. Su pertraukomis studijavusi Berlyno, Hamburgo, Goettingeno un-se kalbos mokslus. Dirbo pedagogės darbą Kybartuose, Lazdijuose, Kaune ir Vilniuje. Karo metu dirbo Lietuvių kalbos žodyne Vilniuje. Yra aprašiusi savo tarmę, surinkusi Liet. Kalbos žodynui daug žodžių. Didelė tautosakos rinkėja. Redagavimo darbe taip pat ne naujokė: yra dirbusi redakcinėje komisijoje "Naujojoj Vaidilutėj".

Iz. Matusevičiūtė jau Lietuvoje buvo žinoma, kaip energinga ir gabi visuomenės veikėja. Dirbo artimoje bičiulystėje su Liet. Kat. Moterų dr-jos didžiosiomis moterimis. Ji yra buvusi dažna viešnia a. a. dr. V. Karvelienės namuose, kur drauge su M. Galdikiene, O. Beleckiene, Ladygiene planuodavo dabarties ir ateities darbus.

"Moters" redakcijos ir administracijos adresas: **46 Delaware ave., Toronto, Ont. Canada.**

● **Lietuvių Rašytojų draugijos** pirmininkas B. Babrauskas pasiuntė sveikinimą prof. M. Biržiškai, sulaukusiam **75 m. amžiaus sukakties.** Sveikinime džiaugiamasi, **kad profesorius,** nors iš profesijos teisininkas, visą savo amžių **paskyrė** literatūros studijoms, **kurių vaisius** B. Babrauskas taip apibūdina: "Jūsų veikalai apie senuosius mūsų rašytojus, jų tarpusavio santykius, siejant juos su laiko įvykiais ir dvasia, yra ir liks nepamainomas literatūros istorijos šaltinis". Taipgi augštai vertina tremtyje išleistus profesoriaus atsiminimus, kurie "reikšmingai nušviečia **daugybę** lietuvių tautos istorijos ir kultūros momentų ir kurių fone pilnesni ir ryškesni tampa atskiri mūsų rašytojai ir veikėjai".

● **Petras Babickas,** sugrįžęs iš kelionės į vakarinę JAV dalį, kur turėjo progos gėrėtis puikiais vaizdais, keliems mėnesiams pastoviai apsigyveno pas savo brolį 4135 So. Campbell Ave., Chicagoje ir dabar rūpinasi išleidimu paveikslų knygos apie Lietuvą su lietuvių, anglų ir ispanų kalbų paaiškinimais. Taipgi rašo periodikai ir radijo transliacijoms. Yra nupiešęs daug Pietų Amerikos ir JAV peisažų škicų ir tapo paveikslus, daugiau pamėgęs akvarelę, pastelę. Numatoma, kad neužilgo Kanadoje įvyks jo kūrinių paroda.

● **Dail. Adomą Varną** aplankė Lietuvos pasiuntinybės Brazilijoje kultūrinio sektoriaus vedėjas rašytojas Petras Babickas, ir įteikė min. Meierio dovaną: flamulą — vėliavėlę su vaizdu Kristaus Išganytojo, esančio Corcovado kalne, Brazilijos sostinėje; ta dovana norėta mūsų dailininkui padėkoti už padovanotą Brazilijos Lietuvių muzėjui spalvotą Mindaugo vainikavimo paveikslo nuotrauką.

MŪSŲ KALBA

RED. DR. PR. SKARDŽIUS

DĖL STRAIPSNIO

"Istorinės patarlės"

DR. F. BARTKUS, Cleburne, Texas

Prieš keletą savaičių buvo išspausdintas sekmadieniniame "Draugo" priede įdomus dr. J. Matuso straipsnis, antrašte "Istorinės patarlės". Norėčiau ir aš prie jo pridėti savo žodį, kaiką paaiškindamas, kaiką papildydamas.

"Lyg ronus raičiojęs"

Minėdamas šiąją patarlę, dr. J. Matusas rašo: "Apie Plokščius (Šakių apskr.) prie Nemuno tokis, kuris, nors nesunkiai dirbęs, bet dedasi baisiai pavargęs, sugėdinamas: "Ko tįsai, lyg būtum ronus raičiojęs!" Aišku, tai sunkus daiktas. Bet kokis? Kuriam reikalui ir kuria proga naudotas? — Istorikas yra bejėgis išaiškinti".

Man šitos patarlės neteko girdėti, nors esu gimęs ir augęs toj pat Šakių apskr., tik kiek labiau į pietus (Griškabūdyje). Bet žinau kitą, į ją labai panašią, būtent: "Alsuoja, lyg roną pjaudamas". Girdėjau ją ne savo gimtojoje apylinkėje, bet skaičiau ką tik pradėjusioje eiti "Ateityje" (prieš 40 su viršum metų). "Ateityje", mat, buvo tam tikras tautosakai skirtas priedas. Moksleiviai būdavo raginami užrašinėti pasakas, patarles, priežodžius, dainas ir spausdinti tai visa tame priede. Tarp daugybės kitų patarlių buvo ir mano minėtoji. Daug kam atrodė ji nesuprantama. Mat, žodį "roną" laikyta barbarizmu (slavišku pakaitalu mūsiškio žodžio "žaizda") ir galvota, kaip galima alsuoti tokį nesunkų darbą dirbant, kaip pjaunant (ar pjaustant) žaizdą. Bet, kadangi toji patarlė buvo užrašyta žemaičiuose, Ad. Jakštas (prel. A. Dambrauskas), įtardamas, kad čia gali būti koks žemaitiškas žodis, atsiklausė geriausią tada žemaičių kalbos ir tarmių žinovą, kan. Feliksą Sragį. Tas atsakė, kad patarlėje pavartotas anaiptol ne barbarizmas "rona" (žaizda), bet grynas žemaitiškas žodis "ronas", reiškiąs didelį, stambų medį, rąstą.

Patarlė tuojau paaiškėjo, nes pjauti, ypač išilgai (lentoms) stambų rąstą iš tikro yra labai sunkus darbas, ir kas jį dirba, (o seniau, kada lentpjuvių dar nebuvo, ar mažai tebuvo, dirbti jį tekdavo daug kam), tam neabejotinai reikia gerai paalsuoti. Suprantama tad, kad "raičiojusis ronus" yra tikrai pailsęs ir turi reikalo bei teisės "tįsoti".

"Ilgą jiešmą bedrožiant"

Šitą patarlę teko man daug kartų girdėti ne tik mano gimtoje apylinkėje, bet ir kitose Sūduvos vietose. Ne vienoje pasakoje kalbama apie jiešmo vartojimą briedienai ar stirnienai kepti. Ši patarlė, sakyčiau, eina iš tųjų laikų, kada ne tik Sūduvoje, bet ir visoje Lietuvoje buvo dar daug didelių girių, gausu visokių žvėrių, ir nemažai kas vertėsi medžiokle. Ji, mano mintimi, ne ką bendro teturi (o gal ir visai nieko bendro neturi) su dr. J. Matuso paminėtu posakiu: "Jautis pakabintas ir t.t.". Šio posakio man niekur neteko girdėti. Taip pat neteko girdėti, kad lietuviai būtų kada movę ant jiešmo ir kepę ištisą briedį ar jautį. Iš patarlės "Ilgą jiešmą bedrožiant", galima spręsti, kad mauta ant jiešmo tik tam tikras medžioklės laimikio gabalas. Juk nejmanoma, kad šuo įstengtų nunešti visą briedį ar jautį. Labai galimas daiktas, kad, pasak dr. Matuso, tąsai posakis "Jautis pakabintas" bus atsiradęs tik 19 šimtmečio pradžioje ir (pridėsiu) tik Plokščių apylinkėje. Sūduva, mat, tada buvo vokiečių valdžioje, ir ne vienas vokietis buvo įsisėdęs į išvyto ar pabėgusio bajoro dvarą (o dvarų Plokščių apylinkėje buvo apstu). Jie tad, be abejo, ne kartą ruošė pagal savo papročius puotų. Matydami jas mūsų žmonės ir kiek pašiepdami jas ir jų ruošėjus, ir bus sukūrę šį savotišką posakį.

Tabakinės patarlės

"Sėdi, kaip už tabaką". Šią patarlę gerai žinau, ir ji mano gimtojoje apylinkėje vartojama ta prasme, kurią mini dr. J. Matusas. Bet žinau dar ir kitas dvi susijusias su tabaku. Būtent:

1. **"Lekia kaip su tabaku".** Taip sakoma mano gimtojoje apylinkėje apie labai greitai einantį, bėgantį ar važiuojantį žmogų. Ši patarlė, aišku, yra kilusi tada, kada valdžiusieji mus rusai, įvedę tabako monopolį, uždraudė patiems žmonėms jo augintis ar iš Prūsų gabentis. Augintis nesunku buvo uždrausti, nes betkada galima buvo patikrinti, ar kas jo nesiaugina. Kas kita buvo su gabenimu iš Prūsų. Rusai buvo apstatę pasienį trimis eilėmis sargybinių, kurie turėdavo sekti ir kratyti kiekvieną nuo pasienio į Lietuvos gilumą vykstantį įtartiną žmogų. Tie sargybiniai buvo vadinami "tabakiais". Nepaisant valdžios griežtumo ir "tabakių" budrumo, vistik atsirasdavo vyrų, kurie nuvykdavo į Prūsus ir grįždavo iš ten tabaku nešini. (Kai truputį vėliau rusai uždraudė mums spaudą, nevienas iš jų pasidarė knygnešys). Patekę į Lietuvą, jie (pėsti ar važiuoti) ko greičiausiai skubėdavo prasprukti pro sargybinių saugomąjį ruožą, kad sugautiems netektų "sėdėti už tabaką". Žmonės žinodami, ko jie taip skuba, ir sudarė šiąją patarlę. Kita, ją atstojanti patarlė yra: "Lekia, kaip akis išdegęs".

2. **"Kieno talka, to ir tabakas".** Taip sakoma mano gimtojoje apylinkėje, kai sprendžiamas klausimas, kas turi apmokėti nenumatytai atsiradusias iš laidas, susijusias su kokio nors daikto turėjimu ar įsigijimu. Čia pažymima, jog kieno yra pats daiktas, to yra ir visos su juo susijusios išlaidos. Ši patarlė, be abejo, yra kilusi dar tais laikais, kada tabakas buvo brangokas, ir ne kiekvienas valiodavo jo turėti. Tad kas būdavo toks turtingas, jog įstengdavo sukviesti talką ar suruošti puotą, per kurias nesigailėta skaniausių valgių, tas turėdavo parūpinti dalyviams ir tabako. Kitos į ją panašios patarlės yra: "Duodi žirgą, duok ir balną"; "peršokai per šunį, peršok ir per uodegą".

MK red. Priežodžius ar atskirus žodžius gana lengva aiškinti, bet žymiai sunkiau juos kaip reikiant išaiškinti: tam reikia žinoti jų tikrą istoriją ir atsiradimo aplinkybes; to nežinant, ne sunku į šunkelius iškrypti.

Štai posakiuose "Ko tįsai, lyg būtum **ronus** raičiojęs" arba "Alsuoja, lyg **roną** pjaudamas" žodis **ronas** (kirčiuojamas kaip **vyras**) yra ne lietuviškas (arba žemaitiškas), bet vokiškas, kilęs iš vok. žem. **ron** "medžio kamienas, rąstas, kelmas, stuobrys". Mūsų tarmėse **ronas** reiškia "drūtą, lygų (nukirstą ir nugenėtą) medžio kamieną, rąstą, sienoją (paprastai vartojamą lentoms pjauti)". Todėl **roną pjauti** reiškia "rąstą pjauti lentomis", perkelta reikšme — "ypač sunkiai dirbti". Nuo to jau savaime paaiškėja ir sakiniai: ko tįsai, lyg būtum **ronus** (rąstus, sienojus) raičiojęs; alsuoja, lyg **roną** (rąstą) pjaudamas.

Posakis "Ilgą jiešmą bedrožiant" yra plačiai pažįstamas daug kur Lietuvoje, bet dažniausiai jis vartojamas išplėstas: ilgą jiešmą bedrožiant, šuo ir kepsnį nuneš, t. y. kokį vieną dalyką ilgai beknebinėjant, kiti, svarbesni, reikalai dažnai ir niekais (liaudiškai tariant — šuniui ant uodegos) nueina. Kada ir kieno šis posakis buvo pradėtas vartoti, dabar tikrai nebežinome.

Dr. F. Bartkaus minimosios tabakinės patarlės plačiau Lietuvoj nepažįstamos; užuot "lekia kaip su tabaku" kitur pvz. sakoma: bėga, kaip į uodegą įkirptas; lekia, kaip avis į uodegą įkirpta; lekia, kaip akis išdegęs; lekia kaip strėlė; lekia kaip padūkęs, ir tt. Ar tos tariamosios tabakinės patarlės yra taip atsiradusios, kaip F. Bartkus pasakoja, pasilieka abejotina.

Pagaliau tenka pastebėti, kad tai, ką F. Bartkus vadina **patarlėmis**, iš dalies gali būti **priežodžiai:** patarlėmis paprastai vadiname trumpus patariamuosius liaudies išminties posakius, o priežodžiais laikome tokius liaudies posakius, kuriais reiškiama gyvenimo patirtis paprastu palyginimu, be patarimo arba pamokimo; taigi tokie posakiai kaip "alsuoja, lyg roną pjaudamas", "ilgą jiešmą bedrožiant, šuo ir kepsnį nuneš" ir kt. veikiau yra priežodžiai, ne patarlės. Bet patarlės bus: nebūk persaldus — nuris, nebūk perkartus — išspjaus; peršokai per šunį, peršok ir per uodegą, ir kt.

Jeigu brangini savo garbę — bendrauki su gerais žmonėmis, nes geriau būti vienam, kaip blogoje draugijoje.

— G. Washington

PADĖKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

Siunčiame į Lietuvą, SSSR ir kitus kraštus Anglišką medžiagų, avalynės, vaistų ir maisto siuntinius, taipgi mašinas, muzikos instrumentus ir kita.

SPALIŲ MĖNUO — GERIAUSIAS KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ IŠSIUNTIMUI.

VĖL DIDELI KIEKIAI ir LABAI NUPIGINTOS KAINOS!

No. 7 — 10 sv. cukraus, 10 sv. taukų	$16.25
No. 8 — 20 sv. cukraus	$11.61
No. 9 — 20 sv. kiaulinių taukų	$20.90
No. 30 — 20 sv. kvietinių miltų	$10.85
No. 35 — 10 sv. kumpio, 5 sv. Salami ir 5 sv. bacono	$32.75
No. 38 — 20 sv. ryžių	$13.25
No. 46-22 sv. brt. 9 dėž. bacono	$28.56
No. 47 — 22 sv. brt. 9 dėž. kumpio	32.88
No. 48 — 20 sv. Salami	$30.94
No. 58 — 22 sv. bruto anliškų medžiagų	$65.54

No. 49 — 22 sv. bruto $30.75
Sūrio 1000 Gr.
Sviesto 850 Gr.
Šokolado 1000 Gr.
Amerik. cigarečių 60
Kakavos 456 Gr.
Kavos 456 Gr.
Medaus 1368 Gr.
Pieno miltelių 1368 Gr.
Kepimui alyvos 1500 Gr.

Juodas šilkas pamušalui 54 inčų platumo, 5 yardai. Paltui medžiaga, 75% vilnos, pilka, ruda ar mėlyna; 3 y. 4 medžiagos vyriškoms eilutėms, 75% vilnos, pilka lygi, juoda, ruda ir mėlyna dryžiuotos, 14 y.

Visi siuntiniai pilnai apmokėti ir 100% garantuoti, tik į Sibirą pridėti $1.40 už paštą, maisto siuntiniams ir $1.80 kitos rūšies siuntiniams.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 West 26th St., Chicago 23, Ill. USA Tel. CRawford 7-2126
3305 S. Halsted St. (Alfonsas Kavaliauskas). Tel.: LA 3-2021.
6909 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio (Bronius Bražulis).

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SOUTH DAMEN AVENUE

ALL PHONES — WALBROOK 5-8202

OCTOBER-SPALIO 3, 4, 5 d. d.

GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U.S.P.	Fifth	$4.89
HENNESSY THREE STAR COGNAC	Fifth	$5.09
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	$4.69
NAPOLEON IMPORTED FRENCH BRANDY	Fifth	$3.39
ASSORTED GERMAN WINES Case of 12 bottles	Fifth	98c $11.45
KIJAFA WINE	Fifth	$1.69
CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet	Fifth	$1.39
IMPORTED BANANA OR PINEAPPLE LIQUEUR	Fifth	$4.98
CHARTREUSE (GREEN), 110 Proof	Fifth	$6.79
IMPORTED STREGA LIQUEUR	Fifth	$4.89

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą — jų apdraudimą iki $10,000.00, augštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicagos ribų, nežiūrint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas $21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois

Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 S. Kedzie Ave.
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 val. p. p. kasdien išskyrus trečiad. ir šeštad.
Res. tel. GRovehill 6-5608

Tel. ofiso WA 5-3010, rez. PR 6-7383
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1601 W. Garfield Blvd.
Val. — Pirmad., antr., ketv., penkt. 1—4 ir 6—8; šeštad. 1—4; trečiad. uždaryta.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
— Pritaiko akinius —
6322 South Western Avenue
val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampas 47-tos ir Daman Ave
Val kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Ofiso HE 4-5849 rez. HE 4-2824
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val Pirm ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-6, treč. ir šešt. pagal sutarties sekm. uždaryta.

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill
Telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161
Pasimatymai pagal sutarties

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036
Residencijos tel. BEverly 8-8244

Ofiso HE 4-1414, arba RE 7-9700
Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. akušerija ir moterų ligų
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šešadieniais 1—4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telef. YArds 7—1166
Rezidencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvės)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Tel. ofiso PR 6-3838, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val., Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
— PRITAIKO AKINIUS —
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 W. Marquette Road

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10—12 ir 4—7 val. Trečiad. ir šeštad. tik 10—12 val.

Remkite dien. Draugą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
...TOJAS IR CHIRURGAS
...pecialybė GYDYTOJAS
3925 West 59th Street
Val. Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p. 6:30—8:30 val. vak. Trečiad. ir šeštad. 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-3868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
Val. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v.
Vak. pirm. antr. ketvirt. 6-8:30 v.
Trečiad. tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p. ir nuo 6 v.—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso — HE 4-1202 arba REp. 7-9700. Namų — PR 6-4732
DR. A. MACIONA
CHIRURGAS
2454 W. 71 St. (71 ir Campbell av.)
Valandos: pirmad., ketvirtad., šešt. nuo 1 iki 4 val. p.p., antrad. ir penktad. nuo 5 iki 8 val. vak.

Ofiso HE 4-1818, arba RE 7-9700
Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v.
Šeštadieniais 9—11 ryto ir 2—4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. vak.
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEmlock. 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 West 69th Street
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarimą

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 So. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7-9. Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
LAfayette 3-4949
Namų — CEdarcrest 3-7786

DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 South Halsted Street
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso tel. Victory 2-1484. Resid. 2427 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Tel. TUrner 3-9902
DR. J. RIMDZUS
CHIROPRACTOR
1428 Broadway, Gary, Indiana
Val.: pirm. ir treč. 3-8 val. vak., šešt. 10-12 val. prieš piet. Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
Telef. REpublic 7-2290
VAL.: Pirm., antr., Ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00—8:00. Šešt. nuo 2:00—4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 5 v. p. p.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. ban. dežai. Spec. pagalba kojon
(Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m., 6-8 p. m
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.; nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
Ofisai 20 North Wacker Drive
(Civic Opera House, kamb. 858)
Val. kasd. 12—4
Tel. CEntral 6-2294
5002 West 16th Str., Cicero
Val kasdien 5-8, Šeštad. 1-2 va.
Tel. TOwnhall 3-0959
Kitu laiku ir trečiad. susitarus
Rezid. tel. HEmlock 4-7080

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez.: 5100 S. Western Ave
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v., Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad 2-4 val popiet ir susig susitarimu

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GIb. 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave.)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 5—9 v. v. Antrad. ir penk. 1—5; Šeštad. 2—4. Treč. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
(69-os ir Maplewood Ave kampas)
Valandos: nuo 1—4 ir 6—8 vak.
Šeštadieniais nuo 1—4 p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-0745
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet

Tel. ofiso PR. 3-6446, rez. HE.4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
Val. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 v.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6656
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—7 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo

Tel. YArds 7-1827
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso.
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktad. 10-2 ir šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo bei svalgimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančiais mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 South Ashland Ave.
Tel. YArds 7-1373
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekmad. ir treč. uždara.

Čiurlionio Meno galerija

Jos atsiradimas Lietuvoj ir atidarymas Chicagoj

J. L. VAIČIŪNIENĖ, Cicero, Ill.

Menas galingas
Ir stebuklingas.
P. Vaičiūnas

Belankant šią vasarą Morrison viešbutyje surengtą mūsų dailininkų meno parodą, lyg gyvas kilo klausimas, koks likimas šių, daugumos tikrai kūrybine dvasia ir jėga dvelkiančių, paveikslų jeigu jų ir kitų, čia neišstatytų ir dar sukursimų, nors dalis nebus sutelkta ir saugiai įkurdinta. Dairydamasi sau vieno įsigyti, labai nudžiugau, pamačiusi parašus, kad kaikurie paveikslai nupirkti steigiamai Chicagoje Čiurlionio vardo galerijai.

Ši idėja, vispusiškai remtina, yra kilusi Lietuvių Menininkų klube. Jai jau realizuojantis, norėčiau išsitarti apie galerijos įsteigimo didžiulę reikšmę.

Meno galerija Lietuvoje

M. K. Čiurlionio Meno galerijos čia steigimas nebus lietuvių gyvenime naujas dalykas, bet tą sa, ryšys ir pakartojimas nepriklausomybės laikais įsteigtos to paties vardo Meno galerijos Kaune. Taigi ir mūsų menininkai nebe pirmą kartą turės progos čia sutelkti nors dalį savo darbų, o visuomenė remti ir padėti organizatoriams jos įsteigimo ir ugdymo darbe. Bet steigimo sąlygos, be abejonės, čia daug sunkesnės ir tikslas šakotesnis.

Čiurlionio vardo galerija Kaune tuo vardu pradėjo veikti apie 1922-23 metus. Jos pagrindas ta da yra buvęs Čiurlionio paveikslai. Šie paveikslai I-jam Pasauliniam karui einant į galą, buvo atsidūrę Maskvoje. Lietuvos pasiuntinybės ir Lietuvoje tada vei kusios Meno Kūrėjų draugijos pastangomis 1921 m. jie atgauti, pargabenti Lietuvon ir padėti Meno muzėjun, tos pačios draugijos globojaman. Meno Kūrėjų draugijoje ir kilo mintis Čiurlionio vardui pagerbti ir, jei gu taip galima pasakyti, įamžinti tautoje, kurios jis buvo gyva geniali ląstelė, įsteigti galeriją.

Iš Kaune 1921 m. įvykusios Meno parodos, kurioje dalyvavo mažne visi to meto dailininkai, — prof. A. Varnas atsiuntęs paveikslų net iš Vilniaus, — būsimai galerijai buvo atrinkti geriausi darbai.

Be Čiurlionio paveikslų, parvežtų iš Maskvos ir surinktų iš velionies giminaičių iš kurių pirmoji padovanojo Karužienė, Čiurlionio sesuo; galerijai dovanojo ir kiti dailininkai savo kūrinių. Pirmasis A. Varnas dovanojo Vytauto Didžiojo portretą, vaikų teatro dekoracijų ir rūbų eskizus. Vėliau dovanojo P. Kalpokas, Zikaras, Rimša, Galaunė, Šileikis ir kiti.

Meno Kūrėjų dr-jai likvidavusis, galeriją perėmė Švietimo ministerija, kuri toliau atrinkinėjo ir supirkinėjo parodose išstatytus vertingiausius kūrinius iš Čiurlionio įpėdinių, našlės ir dukters, atpirko velionies visus paveikslus. 1923 m. galerija turėjo daugiau 150 paveikslų.

Jos pirmasis ir nuolatinis direktorius buvo P. Galaunė. Galerijai namų projektą paruošė dailininkas Dubeneckis. Jo projektas ir įvykdytas: antrajame augšte keturiose didelėse salėse įkurdinti patys paveikslai, o žemiau — administracija, sandėliai ir t.t.

Koks likimas gali ištikti dabar ir ateityje Lietuvoje galeriją, sunku pasakyti. O ten pasilikę menininkai, neturėdami kūrybinės laisvės, nors ir kuria dialektinio materializmo ar materialinio socializmo "užuovėjoje", bet jų kūryba, lenkiama partijos tikslams remti ir jos "laimėjimams" garsinti, vargu galės būti verta meno kūrinio vardo ir tikti išlaisvintos Lietuvos meno galerijoms.

Tuo tarpu laisvajame pasaulyje yra atsidūrę daugiau negu pusė visų dailininkų. O jie, turėdami progos pažinti to pasaulio meno laimėjimus, įsigyti platesnius akiračius, dauguma čia padarė tikrai didelę pažangą tobulėjimo kūrybos kelyje. Todėl šiais atžvilgiais be galo svarbu to paties vardo meno židinį suorganizuoti laisvajame pasaulyje. Nors nieko nėra, kaip sakoma, amžina po mėnuliu, bet ir dabartinio saugumo mastu matuojant, čia visdėlto būtų saugiausia vieta.

Žūnančios ir išblaškomos meno vertybės

Kad mūsų meno vertybių yra daug žuvusių praeityje visokiais istoriniais laikotarpiais, įrodo to ji pati praeitis. O praeitis yra geriausia mokytoja ateities darbams.

Lietuvos meno turtai jau anais laikais būdavo svetimųjų renkami ir grobstomi. Prisiminkime mūsų dvarus, kuriuose ilgais metais yra buvę sutelkta tiek brangios tapybos, skulptūros, kristalo ir kitų kūrinių. Varšuvos, Krokuvos, Karaliaučiaus muzėjuose gausu iš Lietuvos visokiais keliais patekusių vertybių. Krokuvos Meno muzėjuje prie kaikurių lietuviškų darbų prisegioti parašai, kad tai yra "Sztuka Polska"; tai parodo, kad darbai vertingi, nes betko svetimi muzėjai nerinks, ypač ne sisavins.

O kiek yra žuvusių meno kūrinių įvairiais krašto sukrėtimo laikotarpiais. Pirmojo Pasaulinio karo metu, nekalbant apie buvusius dingusius Čiurlionio paveikslus, Vokietijoje žuvo P. Kalpoko apie 100 geriausių jo jaunatvės darbų. 1943 m. Palemone sudegė A. Varno geriausių, apžvalginei parodai paruoštų, darbų. Tarpe jų Basanavičiaus, M. Varnienės portretai ir kiti.

M. K. Čiurlionis. Kapinės

Beveik tuo pat metu žuvo J. Buračo apie 150 kūrinių. Mūsų neilgame atstatyto nepriklausomo gyvenimo laikotarpyje yra didžiuliai kultūriniai nuostoliai, kurių išlyginti bei atstatyti vargu pakaks anos senesniosios kartos metų.

Šiuo metu galbūt niekas taip, kaip mūsų dailininkai, nėra išsisklaidę po platųjį pasaulį kitataučių jūroje. Tad ir dabar jų kūriniams gresia pavojus pereiti į svetimųjų rankas ar kitų valstybių meno galerijų, muzėjų nuosavybėn, — tuo labiau, kad dailininkai, aplinkybių verčiami, savo darbus turi perleisti ten, kur jie gyvena: tai sudaro jų pragyvenimo pagrindą ir įgalina juos kurti toliau, neišsižadant savos profesijos.

Nekalbant apie paveikslų likimą Kasiulio, P. Kiaulėno ir kitų, prisiminkime Pietų Amerikoje gyvenančio J. Rimšos darbus. Turimomis žiniomis, apie 99% jo kūrinių yra atsidūrusių svetimųjų nuosavybėn.

Pasididžiuotinas dalykas kad mūsų dailininkų darbai prasiskina kelią į rinktines parodas, muzėjus, atskirų asmenų namus, įstaigas (jeigu taip nebūtų, reikėtų to siekti). Tai prisideda prie garsinimo mūsų tautos vardo ir yra vienas iš kultūrinių ginklų kovoje už laisvę (gaila, kad lietuvių prasisiekusių profesionalų ar verslininkų įstaigose ar namuose retai kame bepastebėsi savo tautiečio paveikslą). Tačiau jų nors dalis turėtų likti namie, sutelkti savųjų bendruomenėje. Jeigu niekas ir toliau apsauga nepasirūpintų, vargu kokia nuotrupa mums beliktų.

Dovana atstatysimai Lietuvai

Senieji ateiviai senąją tėvynę yra gausiai apdovanoję: įkėlę į Karo muzėjaus bokštą Laisvės varpą, apdovanoję nusipelniusius karius sidabro, aukso kardais parėmę pradėjusį savarankiškai žygiuoti kraštą valiuta ir t.t.

Būtų labai tinkama ir brangi dovana nuo dabar pradėti telkti galerijon meno kūrinius — tuo labiau kad Lietuvoje galerijos saugumo niekas negalėtų užtikrinti. Tokia dovana bylotų apie kultūrininkų ambasadoriškus darbus tremtyje ir emigracijoje ir pateisintų iš tėvynės pasišalimą jos didžiausios tragedijos metu.

Gi iki grįžimo dienos čia turėtume meno šventovę, kuri keltų ir stiprintų tautinę ambiciją, kurioje galėtume nušviesti akis ir atgaivinti skurstančią dvasią. Ji būtų sava miela kultūrinė plytelė svetimųjų galerijų ir muzėjų mozaikoje ir visokiu atveju reprezentacija. Trumpalaikes parodas nekiekvienam pavyksta aplankyti ir susipažinti su jose išstatytais paveikslais, gi nuolatinėje dažnas turės progos pasisemti atgajos.

Graži pradžia

Galerijos buvimu ir jos augimu, manau, pirmieji yra susidomėję dailininkai, nes čia yra profesinė jų sritis, sutelktinė vieta ir apsauga nors dalies jų kūrinių. Kaip teko patirti, pirmasis atsiliepė, kaip ir nepriklausomybės laikais Lietuvoje, A. Varnas, paskyręs galerijai šių dailininkų darbus: P. Puzino, J. Pautieniaus, Skupo, B. Murino, M. Šileikio ir kitų.

Nors pradžia yra graži, bet, toli gražu ne viskas, kad galerija būtų atstovė **visų mūsų dailininkų.** O meno mėgėjai norės joje matyti ir kitų darbus: V. Kasiulio, Galdiko, V. K. Jonyno ir visos eilės kitų, čia neišvardintų. Būtų idealu ir labai norima, kad galerija apjungtų juos visus iki vieno. Pradžioje organizatoriai gal nebus pajėgūs visų nors po vieną įsigyti nuosavybėn, todėl labai pageidautina, kad dailininkai bent paskolintų.

Galerijoje pamatysime kūrybingiausių, apie 7-10 likusių Lietuvoje, dailininkų kūrinius, tarpe kurių ir A. Žmuidzinavičiaus "Regėjimą".

Džiuginantis reiškinys, kad jau turima netrumpa eilė rėmėjų-mecenatų. (Juos pamatysime galerijos atidarymo diena). Jų gretas pailgins ir papildys ir daugiau mūsų kultūros rėmėjų, šiaip meno mėgėjų ir materialiai pajėgesnių asmenų, įvertinančių galerijos vaidmenį.

Istoriniai paveikslai

Baigdama norėčiau išreikšti pageidavimą savo ir girdėtą iš kitų, besidominčių galerijos turiniu ir įrengimu, kad joje atsirastų daugiau istorinių paveikslų iš Lietuvos didingos praeities, nepriklausomybės laikotarpio, 1940 metais prasidėjusių tautos kančių kelių ir t.t. ir t.t. Jie akivaizdžiau bylotų ir saviesiems, ir svetimiesiems, negu istorijos puslapiuose gulintieji faktai. O to mums labai trūksta ir beveik nuolat pasigendame. Nedrąsiai blyksi mintis, kad A. Varno "Mindaugo vainikavimas", kuris dabar yra kun. Linkaus nuosavybėje, patektų galerijon.

Be to, būtų gera, jeigu katalioguose būtų kiekvieno paveikslo trumpa charakteristika. Juk mes nekiekvienas esame tos srities specialistai, žinovai, tai charakteristikos bent iš dalies supažindintų lankytojus ne tik su paveikslo turiniu, bet ir apskritai su vaizduojamojo meno srovėmis, formomis, priemonėmis ir t.t.

M. K. Čiurlionio Meno galerijos įsteigimas yra ne eilinis reiškinys.

Galeriją priglaudžia, eidami širvydų keliais, lietuviai tėvai jėzuitai savo tik ką užbaigtuose namuose, kuriuose randa užuovėjos ir lietuviškos šilumos Aug štesnioji Lituanistikos mokykla ir kiti sambūriai.

VIKTORO KOZICOS
Lietuviška gazolino stotis ir auto talsymas
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
5759 S WESTERN AVE. PR 8-9533

Tūkstančiai vartotojų įsitikino, kad dažus, vidaus ir iš oro dažymui, taip pat sienoms kilijuoti popierius geriausia pirkti
D. JURJONO BENDROVĖJE
3251 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.
Tel. CAlumet 5-1064

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,
kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir pelninga.
Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.
Saugumą užtvirtina Suvienytų Valstybių valdžios agentūra iki $10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną — patyrusių ir sąžiningų vedėjų pastangos.
Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.
Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės į:
UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

JONAS GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO. • 2512 W. 47th Str. • FRontier 6-1998
PATARLĖ SAKO: GERAS PATARIMAS
BRANGESNIS UŽ AUKSĄ
Ateikite pasitarti su SPECIALISTU ir pažiūrėti TIKRŲ HI FI TELEVIZIJOS APARATŲ. 1958 m. spalvota TV, patefonai, radijai. HI FI vok. aparatai. Duodam išsimokėtinai. Priimam senus. Taisom.
Atdara kasdien iki 6 val., pirmad. ir ketv. iki 9 val. Sekm. uždaryta

SKOLINK IR TAUPYK
Standard Federal Savings
— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.
Daugumas Chicagos lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.
Žemiausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.
kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.
STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.
STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių
Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President
DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

STEIN TEXTILE BENDROVĖ YRA
pirmoji, kuri parūpino vilnonių ir šilko medžiagų siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

Gauta nauja siunta vilnonių angliškų medžiagų. Didžiausias pasirinkimas siuntimui į užsienį, taipgi ir savam vartojimui.
Geriausios ANGLIŠKOS ir "Worstead" MEDŽIAGOS KOSTIUMAMS, PALTAMS, kurių kainos paprastai yra $9.80, dabar už jardą tik $4.50
Visokiausių pamušalų už pigias kainas. Spausdintas šilkas, crepe šilkas, plaunamas "Sil-O-Shan", "antique taffeta" paprastai $1.98, dabar tik 98c
60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai $1.89
48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos, vertės iki $2.98, tiktai $1.39
Grynų spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik .$1.09
Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekvienu pirkiniu virš $20.00 gausite vienai suknelei medžiagos kaip dovaną.
Pas STEIN'A jūs rasite didelį pasirinkimą inpilams medžiagų ir nuotaikoms "laces", satiną, taffetą, "brocades", Shantung ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas.
STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE
Prašome aiškiai įsiįmėti adresą — 1306 SO. UNION —, nes Stein Textile yra tik šioje vietoje ir jokių skyrių neturi.
1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak.
Tel. MOnroe 6-8152. FREE PARKING, kitoje pusėje gatvės.

Mes mokame Augštą Dividendą
MIDLAND Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-4719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS
Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.
2646 W. 69th St. RE. 7-1941

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dažymas. Elektrinis suliedinimas. Parduodame automobilių dalis
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA"
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA" — A. Stanevičius, Sav.
2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PRospect 8-9842, Namų tel. WAlbrook 5-5934

Didžiosios dvasios šaltiniai

Keli įspūdžiai iš Colorado Springs

A. TYRUOLIS, Brooklyn, N. Y.

Kai gražią rugpjūčio pavakarę mes įriedėjom į Colorado Springs, saulei nuo Pikes Peak siunčiant jau paskutiniuosius spindulius, prisiminiau, kad ir aš švenčiu nepaprastą ir ypatingą sukaktį, kaip dabar daugelio įprasta, amžiui šuoliais įsibėgėjus. Lygiai prieš dvidešimt metų buvo tokia pat vasaros pavakarė, kai aš išlipau stoty, ant kurios buvo užrašyta Karlovyj Vary, o žemiau Karlsbad, kurį žino beveik visas platusis pasaulis. Taibuvo už jūrų, anam žemyne, čekų bei sudetų žemėj ir tais laikais, kai valstybių sienų nevadinta tokiais žiauriais, geležiniais vardais.

Šaltinių miestas, kuris neturi šaltinių

Žinoma, Colorado Springs neturi to šprūdelio, kuriuo didžiuojasi anas Bohemijos miestelis, beje, tikrosios Bohemijos, bet ne tos, apie kurią kalba savo dramoj Šekspyras, tas gudrusis, paslaptingasis Šekspyras, kurs iš tikrųjų turėjo galvoj senuosius prūsus palei Baltijos jūrą! Čia nėra ir tų karštų šaltinių, kurių jieškoti reiktų važiuoti į Arkansas ir dar kitur. O dar keisčiau, Colorado Springs, pasivadinęs kad ir tokiu garsiu vardu, šaltinių iš viso neturi. Jis tik tuo vardu didžiuojasi, o pačias versmes yra palikęs kaimyniniam Manitou.

Čia dar arčiau į Uolėtų kalnų — Rocky mountains — papėdes. Kai pirmieji indėnai čia atslinko iš šiaurės, toj kalnų papėdėj jie rado versmių versmes ir, paragavę jų vandens, pamatė, kad jis nepaprastas, kad jis žmogų tartum kokia lengva elektros srovė perleidžia, jį pagyvindamas, nušviesdamas, nuvalydamas skaistesniam gyvenimui ir galvojimui.

Manitou dvasia ir naujieji dievai

Tų vandenų versmes lieja, ver čia augštyn, be abejo, ta didžioji dvasia — Manitou — kuri gyvena po žemėm ir siunčia į viršų tuos radioaktyvius, jelektrintus vandenis. Ir ilgus amžius raudonosios žemės — Colorado — paveldėtojai čia garbino savo didžiąją dvasią ir jos versmes. Bet kai atėjo baltasis žmogus, čia rado daugiau stebuklų už versmes su jų dievais — rado auksо, kurį pradėjo galvatrūkčiais medžioti. Tada dar nebuvo nė Colorado Springs, o buvo tik Šaltinio kaimelis, gavęs vardą nuo mažo upokšnio.

Colorado Springs — judrus ir gyvas, būdamas pačioj Amerikos širdy, leidžia per save kasdien minias turistų, ypač užsieniečių, vykstančių čia pažiūrėti gamtos gudrybių ar pagerti tų mineralinių vandenų, kurių milionus galionų per dieną išmeta augštyn ana didžioji dvasia. Mes retai ir tepagalvojam, kad imbero alus, kurį čia vadina ginger ale, ar kiti gazuoti vandenys turi dalelę to dievo dvasios.

Vytauto ir Birutės šaltiniai geriau gaivino

Bet kai būsi Manitou, tų šaltinių gal taip veik ir nepastebėsi: jie taip išdidžiai neparaduoja, kaip anie kartieji čekų šaltiniai, kurie taip gerai gydo kepenis, tik jei, gink Dieve, tuo pačiu laiku nevalgai vaisių ir neduodi išaugti dar pavojingesniem akmenim. Didžiosios dvasios versmės vėsios, švelnios, alkalinės, jos man taip primena tą l'eau alcaline Montreux, kai ten man jo vietiniai siūlė su pasididžiavimu ragauti, kai jieškojau ten netoliese Rilkės kapo. O vis tik mūsų Vytauto ir Birutės šaltiniai labiau gaivino tam senajam, dabar taip tolimam Biržtone.

Nepaliko čia nė savo paminklų tie garsūs turtuoliai, kurie didžiosios dvasios šaltinių vandens ragavo, maudėsi, gydėsi nuo inkstų negalių. Karlsbade gi — kas tik garsesnis liko įamžintas. Ten rasi Goethę su Šileriu ir Puškiną su Mickevičium, po kurio biustu ryškiom paauksintom raidėm buvo įrašyta: poeta Poloniae, užmiršus ar, sakykim teisybę, nenorėjus pridėti kaip pridera: et Lituaniae...

Bejieškant lietuvių

Slėpti lietuviškumo nereikėtų. Nereikėtų slėptis nė lietuviams. O Colorado Springs ir didžiosios dvasios šaltinių papėdėse jų yra, nors jieškoti reikia labiau nei su žiburiu. Nei burmistras, nei klebonas apie juos nežino, bet užtat autobuso šoferis žinąs jų visą aibę Spruce gatvėj, bet negi eisi per visus namus, kad bent vieną sutiktum. Kodėl jie nesusiburia į kokį sambūrėlį, į kokį organizacinį vienetą, kaip yra susibūrę latviai? Nepasijustum tyruose, patekęs visdėlto į garsų kurortinį Amerikos miestą. Mūsų mielas keliautojas Stasys Pilka surado vieną Petrėną telefono knygoj, aš dar suradau Jozapeit, bet atsiliepė moteris airė, kurios vyras esąs senas prūsas...

O didžiosios dvasios šaltinius dievai saugo ir kartais net labai pavydžiai, pavyzdžiui, duodami blogą orą ir net nenorėdami įsileisti į Dievų sodą, kuris prie pat garsiųjų versmių yra viena iš žymiausių atrakcijų. Prie didžiųjų vartų į sodą tave pasitinka du rūstūs, suakmenėję dievai. Rodos, ne žmogus kalė tas figūras, o gamta, žiūrėk, kokias išdaigas išdarinėja. Štai balansuota uola, irgi tartum dievo ne dievo galva, laikosi ant tokio laibo postamento, jog, rodos, vaikas pirštu galėtų nugriauti, bet žmonės ritas į tą uolą, kaip į kokį kalną, be jokio pavojaus.

Gamta Dievų sode

Ir dar toliau — ko čia nėra? Šit Babelio bokštas, beveik trikampis apgriuvęs pastatas, tik nebeaišku, kaip augštai kada jis buvo pasistiepęs į dangų, rūstindamas dievus. Kitur vėl — piramidės, tos adatinės, smailios uolos, vis į dangų pasišovusios. O pagaliau ir katedra — didinga, milžiniško augščio natūralinė katedra, kokių gali matyti Didžiajame tarpeklyj, Grand Canyon, Arizonoj. Taip visą tikėjimo istoriją gan įmantriai atkūrė gamta Dievų sode. Tartum kadaise čia visa buvo gyva, buvo nepratas, milžiniškas gyvenimas, kai dar dinosaurai ir mamutai tebeslankiojo, ir tik iš karto paslaptingai visa nurimo, sutingo, sukmenėjo. Tik netolimais verda kunkuliuoja, atslūgsta irvėl ima virti didžiosios dvasios šaltiniai — didysis požemio dievas tebegyvas. Bet jei kada iškiltų į viršų, taip pat turbūt suakmenėtų, ir greičiausia užgestų visi šaltiniai.

Revoliucijos prasideda gražiomis kalbomis ir baigiasi krauju.

—**Maksimilionas,** Meksikos

DIRBTINIS MĖNULIS

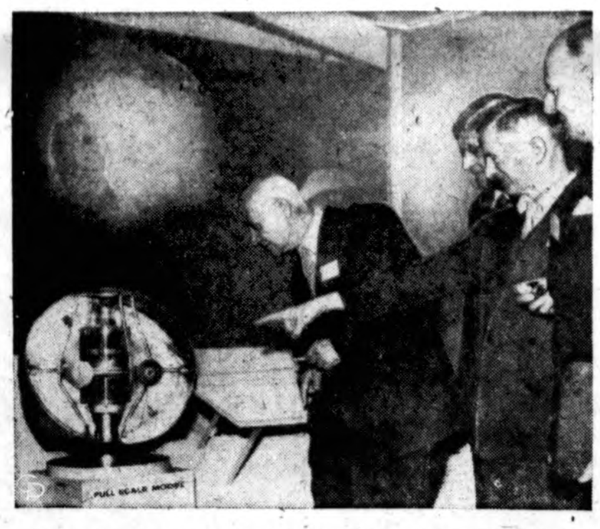

Naujojo žemės satelito tikslų modelį, išstatytą Tarptautinių metų satelitų specialistų suvažiavime Washingtone, D.C., apžiūri (iš kairės) rusų prof. A. Blagonravov, dr. I. Kaplan, Sidney Chapman (D. Britanija, suvažiavimo pirm.) ir L. Berkner — Associated Universities, Inc., prezidentas.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė
PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas Virginia 7-2481

Siųskite dovanas anksti Kalėdoms bei žiemai! Tik patelefonuokite. ar .parašykite kuomet norėsit siųsti siuntinius.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir RUSIJĄ
Visi muitai iš anksto apmokami
Pristatymas garantuotas.
Siunčiame NAUJUS RŪBUS, Medžiagas, Vaistus, Maistą ir t. t.
Patikimas — Greitas — Tiesioginis pristatymas
TUKSTANČIAI PATENKINTŲ KLIJENTŲ VISOSE J. A. VALSTYBĖSE.
Reikalaukite mūsų naujo katalogo
CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 S. State Street, suite 1200
Chicago 4, Illinois
Tel.: WAbash 2-9354
Mes turime tiesioginę sutartį su Intourist Maskvoje nuo 1947 metų.

MOVING
BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų
Tel. BIshop 7-7075

KVIEČIAME
PAMATYTI
NAUJUS, PATOBULINTUS JAU 1958 M. MODELIUS:
● TELEVIZIJAS
● Hi Fi FONOGRAFUS
● VISOKIUS RADIJUS
— Didelis pasirinkimas
— Pigios kainos
— Sąžiningas patarnavimas
— Viskas garantuota.
Aplankykite šią moderniška elektronikos parduotuvę
DAINA TELEVISION
sales-service
Sav. Inž. A. SEMENAS
3321 S. Halsted — CLiffside 4-5665
Atdara: kasdien 9—6, pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9—9

ADOMAS VAITKEVIČIUS
Anglių ir Alyvos Pardavimas
Telef. REpublic 7-5803
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas.
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.
ATLAS FUEL CO.
ATSTOVAS
4919 So. Paulina Street
Telef. PRospect 6-7960

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS,
Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra Apdraustos iki $10,000.00 — ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W 47th St. Chicago 32, Ill
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 S. Halsted St., Chicago 8, Ill
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill

ST. ANTHONY SAVINGS Oct. 1st through Oct. 31st
35th ANNIVERSARY CELEBRATION
ŠI ŠVENTĖ YRA VISIEMS...

A Treasure Chest of 200 PRIZES
Šie gražūs ir naudingi pryzai yra paskirti atiduoti visai nemokamai. Tik keli iš 200 pryzų yra čia parodyti. Jūs laimėsite vieną iš tų pryzų, jeigu Jūsų gautas raktas atrakys tą brangenybių skrynią, kuri yra išstatyta banke.
Nepamirškite atvykti ir "išmėginti savo laimę". Gal tai ir bus Jūsų laimingoji diena — gal Jūsų gautas raktas bus vienas iš daugelio, kuris atrakins brangenybių skrynią.

ATVYKITE — PASIIMKITE SAU RAKTĄ
NEW SAVERS! OLD SAVERS! FUTURE SAVERS!
Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo B-vės valdyba, direktoriai ir tarnautojai su pasigėrėjimu žiūri į tuos 35 veikimo metus, kad galėjo aprūpinti apylinkės žmones saugia ir peininga taupymo vieta. Dėka Jūsų nuolatinio pasitikėjimo mūsų veikimu, mes pastoviai pičtėmės galėdami suteikti Jums geresnį patarnavimą, ir patogesnes taupymo sąlygas kiekvienais metais. Ši 35 metų jubiliejaus šventė yra noras pareikšti dėkingumą visiems mūsų klientams, draugams ir kaimynams. Mes nuoširdžiai kviečiame Jus atšvęsti drauge su mumis šią mielą šventę.
Scripto SATELLITE
DOVANAI — Naujiems Taupytojams Pasidėjusiems tik $10 ar daugiau
Jūs dargi nei nesvajojote apie tokią pluoksną su tiek naujų patobulinimų. Kiekvienas atidaręs taupymo sąskaitą su $10 ar daugiau gaus nemokamai vieną iš šių puikiai rašančių įrankių, taip pat gaus ją ir kiekvienas taupytojas įdėjęs į turimą saskaitą tokią pat sumą.
A big suprise gift FOR THE children
"Twinkle Poodle" Makes Many Delightful Animal Figures
DABAR YRA LAIKAS TAUPYTI
Dividendai už santaupas Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo B-vėje yra didesni, negu kada nors yra buvę. Pradėkite taupyti dabar. Nedelskite. Įdėkite savo pinigus, kad jie nėštų peiną nuo šios dienos. . . Po to taupykite pastoviai — tokiems tikslams, kurių Jūs siekiate savo gyvenime. . . taip pat ir savo saugumui. .
AUGŠČIAUSI PROCENTAI UŽ IŠKALNO APMOKĖTAS SĄSKAITAS
Šv. Antano Taupymo B-vėje dabar Jūs galite peinyti pastovų augščiausią procentą už apdraustas ir iškalno apmokėtas są-tas. Pasiteiraukit.e atvykę pas mus apie šį taupymo planą dar šiandien.
ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1447 South 49th Court TO 3-8131 CICERO 50
Serving The Neighborhood Since 1922
VALANDOS Jūsų patogumui: Pirmad. 9 v. r. iki 8 v. v. Šeštad. 9 v. r. iki 1 v. p. p. Antrad., ketv., penkt. 9 v. r. iki 5 val. popiet. Uždara visą dieną trečiadienį.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI — NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

BŪKITE VISA ŠEIMA DRAUGE
. . . šeimos grupinė nuotrauka jums patiks tiek pat, kiek jūs patinkate vienas kitam.
BŪKITE VISADA DRAUGE
Atvykite ar patelefonuokite dar šiandien laiko paskyrimo reikalu.
VICTOR STUDIO
VYTAUTAS GRIGAS
Fotografas
Vestuvines nuotraukas darome namie, bažnyčioje, vestuvėse ir studijoj.
2517 West 69th Street
Chicago 29, Ill.
Telef. REpublic 7-0040

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — KALEDŲ SEZONAS
ORBIS siuntiniai 22 svarų svorio. Greičiausias pristatymo laikas. Jūsų siuntiniai per 4 savaites vietoje. Žemiausios kainos. Aukšta prekių kokybė. Siunčiame viską kas yra leistina. Siunčiame maistą įvairiausių rūšių pagal Jūsų pageidavimą ir pasirinkimą, riebalus, mėsos gaminius, pieno gam., vaisius, miltus, įvairias kruopas, saldainius šokoladą ir kitką.
pav.: 22 sv. taukų kiaulinių (su muitu ir persiuntimu) $21.90
22 sv. cukraus " " $12.95
22 sv. lašinių
Galite pasirinkti maistą kilogramais ir puskilogramais iš mūsų kainaraščių.
Siunčiame odą ir avalynę:
2 kg. odos (5 porom batelių) su muitu $18.30
1 kg. labai storų — 4½ mm. padų 3.95
Vyriški tufliai su muitu dbigubu padu 12.90
Moteriški bateliai " 10.95
Medžiagos kostiumam nuo $9.25 ir daugiau.
" " " 9.45 " "
Sąžiningas ir greičiausias patarnavimas per
ORBIS
Chicago: 4414 S. Rockwell St., Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-2445
Centras: Toronte, Bathurst St. 298, Toronto 2B, Ont., Canada.

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai.
ANTANAS VILIMAS
3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

COAL
ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ PRISTATOM Į VISAS MIESTO DALIS TUOJAU PAT
Saugus baldų perkraustymas asmenų turinčių ilgą patyrimą
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Telef. VIrginia 7-7097

Pradėkit Taupyt Šiandien. Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir Šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p
Trečiad. 9 ryto iki 12 val.
Ketvirtad. 9 val. iki 8 v.v

Lietuvių Prekybos Namai

Prekės be brokų, sugadinimų, klientų sąskaitos neparduodamos Finansų Co. Išmokėjimui iki 36 mėnesių.

RUDENINIS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS, SUTAUPYSITE

VISOS PREKĖS JAU 58 METŲ MODELIŲ IR STILIŲ

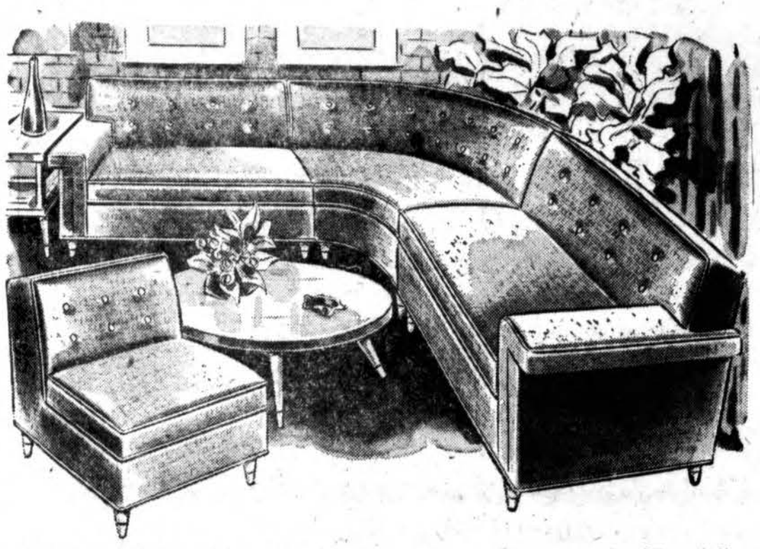

Naujausi 3-jų ir 4-ių dalių svečių kambario baldai, Nylon medžiagos, moderniško styliaus parduodami virš $300.00 pas mus šiuo metu tik ..... $180 — $250
9x12 kilimai garsiausių Amerikos Fabrikų kaip Bigelow, A. Smith, Magee, su aukso jaustais siūlais, 58 metų stiliaus tiktai ..... $69 iki $129.00
2-jų dalių sofos ir kėdės nakčiai padaroma 3-jų asmenų miegamąja su gražiu viršum tik $99.00
Knygom spintos ąžuolo, riešuto ar mahogany su šlifuoto stiklo stumdamom durim tik $39.00

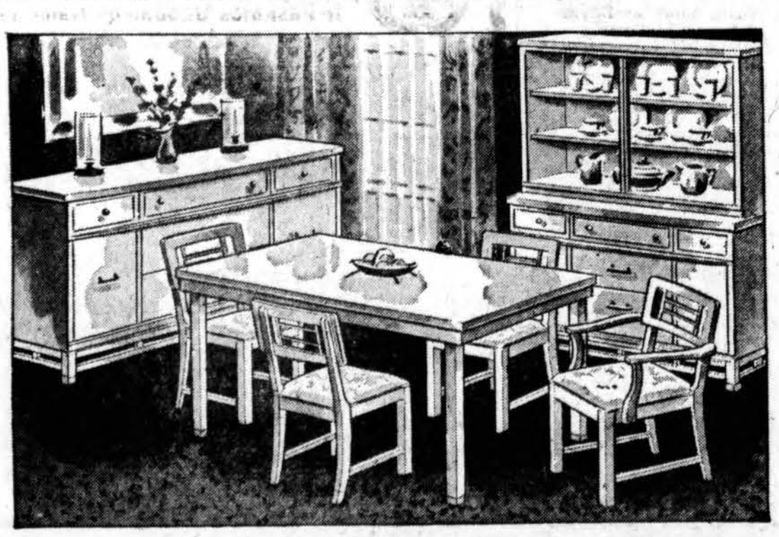

Moderniški 5 dalių Valgomojo kambario baldai su nedegamu Formica viršumi pas mus tik ..... $99.00 iki $129.00
7 dalių valgomo kambario ąžuolo ar šviesaus riešuto viršaus su nedegamu Formica viršumi tiktai ..... $129 — $149.00
8 dalių valgomo kambario baldai, modernaus 58 m. stiliaus su nedegamu viršumi tik $200-$250
10 dalių Daniško stiliaus, riešuto medžio, ar šviesaus mahogany parduodami po $600.00, pas mus sutaupysite $210.00 parduomi už $390.00
Virtuvėms chromo baldų didžiausias ir įvairiausių stilių pasirinkimas sutaupysite nuo 30% — 40% 5 dalių chromo setus Formica viršumi pirksite pas mus už tik $39.00

MIEGAMŲJŲ KAMBARIŲ BALDAI

Virš 200 miegamųjų Jūsų pasirinkimui Amerikos ir Europos Fabrikų. 3-jų dalių miegamieji riešuto ar ąžuolo spalvos parduodama nuo ..... $149 — $200.00
Miegamieji augščiausios rūšies Brazilijos raud onmedžio ar šviesaus mahagoni, įpatingų stilių New York parduodami po $1,200.00, turi seifus dėl brangenybių ar pinigų pas mus $795.00

ŠALDYTUVAI, PEČIAI, TV, RADIO

Šaldytuvai 58 metų modelio dėl 4-5 asmenų šeimos geriausių fabrikų, General Motor, General Electric, Hotpoint ir kitų $159.00
Virimui Gaso Porcelano pečiai pas mus tiktai $89.00
GASO ŠILDYMUI PEČIAI, Moores, Siegler, Queqer nuo ..... $99.00 — 149.00
Televizijos aparatai: RCA, General Electric, Zenith ir kitų firmų didžiulis pasirinkimas nuo ..... $99 00 — $200.00
Rašomieji stalai moksleiviams pas mus tik ..... $29.00 — $49.00
Linoleum 9x12 įvairiausių spalvų ir dydžių, geriausių fabrikų tik $6.50

Viską Jūs pirksite pas mus pigiau — geresnės kokybės, naujausių stilių.

Jaunavedžiams viskas 1 metams išmokėjimui be palūkanų su mažais įmokėjimais.

Kas Turi Gerą Skonį — viską perką pas Lieponį

FURNITURE CENTER, Inc.

3224-26 South Halsted Street Telefonas - VIctory 2-4226

Atidaryta pirmadieniais, ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 12 iki 5.

Vaikų psichologijos pagrindai

Lietuvio vadovėlis universitetams

P. V. VYGANTAS, Ozone Park, N. Y.

Dar nespėjo praeiti nė 10 metų nuo tremtinių atvykimo bangos į šį kraštą, tačiau per šį trumpą laikotarpį jau daugeliu atžvilgių pasiekta gražių laimėjimų. Jie nesiriboja vien mūsų bendruomene; jais mes skinamės kelią į plačiąją šio krašto visuomenę. Be kitų sričių, ir moksle galime džiaugtis visa eile prasmingų atsiekimų.

Lietuvio vadovėlis universitetui

Visiškai neseniai šią teigiamų reiškinių virtinę praturtino dr. Justinas Pikūnas, parašęs vadovėlį apie vaikų psichologiją. Jį išleido Bruce Publishing Co. Milwaukee mieste (1957 m., p. 262+XVIII). Tai pirmasis mūsų įnašas vadovėlių srityje. Nors jau turime mokslinių veikalų, tačiau iki šiol amerikiečių

DR. J. PIKŪNAS

universitetiniam jaunimui vadovėlio lietuvis dar nebuvo parengęs. Knyga pavadinta "Fundamental Child Psychology" ir savo turiniu ir srities apimtimi taikoma besiruošiantiems mokytojauti bei tėvams-auklėtojams.

Autorius savo medžiagą suskirstė į 4 dalis. Pirmoje jis nagrinėja pagrindinius principus ir metodiką, naudojamus vaikų stu dijavime. Antra dalis skirta vaiko vystymosi fazių-laikotarpių platesniam aptarimui, gi trečioje dalyje rasime vaiko asmens-asmenybės dimensijų aptarimą. Paskutinis poskyris pašvęstas asmenybės-asmens, ego sąvokos bei vaikų ugdymo-auklėjimo klausimams. Savaime suprantama, kad kiekvienas šių poskyrių turi bent keletą atskirų skyrių. Visi jie trumpi, gerai pareng ti ir nesunkiai skaitomi; tokiu būdu skaitytojas negalėtų turėti ypatingų sunkumų vadovėlyje dėstomas mintis sekti ir suprasti .

Kiekvieno skyrelio gale pateik ta eilė diskusinių klausimų, kuriuos studentai turėtų pergalvoti ir galėtų diskutuoti savo klasėse; gi knygą įsigiję tėvai savo minties pasaulį praturtintų tuos klausimus spręsdami. Autorius yra padavęs ir geresnių filmų šaltinių sąrašą; turint mintyje civilizacinę pažangą ir šios priemonės prieinamumą, šis šaltinių padavimas labai sveikintinas reiškinys.

Autoriaus mokslinis pasiruošimas

Jaunasis mūsų mokslininkas savo studijas yra baigęs pokariniais metais garsiajame Muencheno universitete Vokietijoje ir įgijęs psichologijos daktaro laipsnį pas žymųjį prof. P. Lersch. Į šį kraštą atvykęs, apsistojo Detroite ir ten įsijungė į Detroito universitetą dėstytoju. Šiandien jis yra to universiteto profesorius (associate professor) bei pasireiškia Detroito konsultacijų biure kaip vyr. patarėjas-konsultatorius. Tinkamas 2 pasaulių suderinimas mokslinėje plotmėje autoriui suteikė puikią galimybę savo knygon įjungti klausimus, kurie šių dienų amerikiečių psichologų mažai paliečiami; tuo pačiu ir pats vadovėlis yra tapęs vertingesniu.

Sveikintinos autoriaus pastangos paliesti moralinio ir religinio auklėjimo klausimus savo knygoje; jiems dr. Pikūnas egzistuoja, bet dažniausiai dėl tariamos metodikos stokos neliečiamos.

Nauji atradimai

Dr. Pikūnas yra išvystęs ir savo testą, skirtą asmens-asmenybės bei inteligencijos nustatymui. Šiam mokslininiam metodui duotas "The Pikunas Graphoscopic Scale" pavadinimas ir testas yra trumpai apibūdinamas vadovėlyje. Įdomu pastebėti, kad dr. Pikūnas sujungė 2 sritis (asmenybę bei inteligenciją) į vieną skalę ir tuo būdu padarė pradžią naujų galimybių studijoms.

Kaip minėta, knyga skirta ir tėvams-auklėtojams. Ypatingos naudos jiems turėtų suteikti tokie specifiniai dalykai, kaip vaiko augimo ciklai (pvz. pagal tai pritaikant rūbų pirkimą), perdėto koregavimo pavojus vaiko negatyviajame laikotarpyje ir t.t. Tačiau tenka pastebėti, kad vadovėliu apsivils tas, kuris tikėtųsi jame rasti atsakymus į visus auklėjimo klausimus. Šio vadovėlio užduotis — nurodyti pagrindinius klausimus, juos nagrinėti ir tuo stimuliuoti skaitytoją tolimesniam gilimuisi. Tai dr. Pikūno knyga gerai atlieka ir todėl jo darbas vertintinas tikrai teigiamai.

Kaip ir visi kiti reiškiniai, knyga turi savo trūkumų. Šias eilutes rašančiam kaikurios iliustracijos nejrodo savo reikalingumo (ypač p. 4): kaikuriais klausimais norėtume matyti daugiau paremiamos medžiagos. Tačiau šie trūkumai daugiau specifinio, gilesnio psichologijos pobūdžio, ir ne čia vieta juos kelti ir diskutuoti.

Teko nugirsti, kad autorius nemano ribotis vien šiuo vadovėliu. Tikimės, kad jam pavyks amerikiečių universitetinį pasaulį praturtinti dar visa eile vadovėlių ir mokslinių knygų — to jam ir norime nuoširdžiai palinkėti. Gi kitiems mūsų mokslo žmonėms dr. Pikūno pralaužtas kelias turėtų būti akstinas į panašius pasireiškimus. —V. V.

● **Jokūbo Stuko** vadovaujamas Lietuvos Atsiminimų radijas pereitą šeštadienį perdavė Amerikos Balso redaktoriaus inž. Povilo Labanausko parengtą montažą iš Niagaroje vykusios penktosios Kanados lietuvių šventės.

KAZYS ČESNAUSKAS
6444 SO. TROY ST.
Telef. WAlbrook 5-7670 ir GIbson 8-4938

● Generalis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams ● Turime didelį patyrimą namų statyboje. ● Patys atliekame cemento ir medžio darbus. ● Apkainavimai nemokamai.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai.
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro Šeštadienais iki 3 val. vakaro

SOPHIE BARKUS
RADIO PROGRAMA
iš WGEF stoties — Banga 139[illegible]
PIRMADIENIO vak. nuo 7—[illegible]
NUO PIRMAD. IKI PENKT. [illegible]
8:45 iki 9:30 val. ryte
[illegible]
PIRMAD. 8:30—9:30 [illegible] iš stoties
WOPA — 1400 kil.
[illegible] 80 MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Ill HEmlock 4-2413

Duoną ir įvairias skaningas bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave.
Tel. CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame visus artimuosius miestus.

ORAS DABAR ATŠILĘS, GALITE ĮRENGTI NAUJĄ RHEEM LOWBOY
ŽIEMINĮ AIR-CONDITIONER

Jo vasarinis vėdintuvas taippat teiks malonumą karštame ore.

GAZU AR ALYVA

LEE'S AUTOMATIC HEATING
Įsteigta prieš 20 m
1626 S. Cicero Ave.
Cicero, Ill.
TOwnhall 3-6670
BIshop 2-3429
ANTANAS LIGUTIS, sav.

Jau laikas užeiti į ...
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
ir pradėti planingai ir reguliariai taupyti!

- DIDELIUS NUOŠIMČIUS MOKAME NUO 1905 M.
- SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI $10,000.00 JAU NUO 1935 M.

Mes visados esame pasiruošę Jums patarnauti.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
JOHN J. KAZANAUSKAS, President
2202 WEST CERMAK ROAD VIrginia 7-7747
CHICAGO 8, ILLINOIS

ATNAUJINAME NAMĄ!
DIDELIS PAVYZDŽIŲ PREKIŲ
IŠPARDAVIMAS
40% NUOLAIDA
LOVOMS, STALAMS, LEMPOMS, PARLOR SETAMS IR ŠIMTAM KITŲ PREKIŲ.
Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniškiausių rakandų, TV, vėsintuvų, šaldytuvų, pečių, veidrodžių ir kt.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.
ROOSEVELT FURNITURE Co.
2310 W. Roosevelt Road Telef. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

½% PADIDINA DIVIDENDĄ!
CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
R. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame auksčius dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai nemokamai.
Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio.

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ
PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. Chicago
Ill. WAlbrook 5-8063

NUO UŽSISENĖJUSIŲ BEI SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti nes jų užsisenėjusios žaidos niežėjima ir skaudėjima senų atviru ir skaudžių žaidų uždėkite LEGULO Ointment Jos gydymo ypatybės palengvins jūsų skaudėjima ir galėsite ramiai miegoti nakti Vartokite ją tapgi nuo skaudžiu nudegimų. Ji tappgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių Yra tinkama vartoti nuo žžiūstančios suskilsios odos dedirvinių odos išbėrimų ir t t taipgi tinkama varoti vaikučiams,kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama — po 75 centų, $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse: Milwaukee, Wis., Gary, Ind. ir Detroit Michigan, arba rašykite ir atsiųskit Money Orderį į —

LEGULO, Department D,
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

VYT. KASNIŪNO JUBILĖJUS

Žurnalistinio darbo 25 metai

J. JUREVIČIUS, Chicago, Ill.

Šį rudenį laikraštininkas Vytautas Kasniūnas švenčia 25 m. žurnalistinio darbo sukaktį. Mūsų sukaktuvininkas gimė 1915 m. balandžio 20 d. žemdirbių šeimoje. Jaunystėje teko bandą paganyti, o žiemos metu lankyti mokyklą. Baigęs mokytojų seminariją kaikurį laiką mokytojavo, o vėliau persikėlė į Kauną, įstojo į V. D. universitetą lietuvių kalbos bei literatūros studijuoti. Lietuvai atgavus Vilnių, tuos pačius dalykus studijavo Vilniaus universitete.

Lankydamas gimnaziją ir mokytojų seminariją, Vytautas Kasniūnas svajojo apie žurnalisto karjerą, nes tam darbui jautė palinkimą ir turėjo jautrią sielą. Pasitaikė pirmoji proga: 1932 m. rugsėjo mėn. kaimynystėje kilo gaisras, kuris jį aprašė ir pasiuntė į laikraštį. Žinutė atspausdino. Po to pradėjo rašyti ir daugiau. Per visą nepriklausomą Lietuvos gyvenimą bendradarbiavo Lietuvos Aide, Trimite, Karyje, Jaunoje Lietuvoje, Versle, Jaunoje Kartoje, Mūsų Pajūry, Tautos Mokykloj, Ūkininko Patarėjuje, Jaunajame Ūkininke ir kit. Taip pat kalbėjo Kauno ir Vilniaus radiofonuose. Ne kartą ėjo vieno kito laikraščio bei žurnalo redaktoriaus pareigas.

Iš didesnių darbų reikia pažymėti jubiliato išleistą knygą, pavadintą "23 svetimieji". Šios knygos įžangoje redaktorius, pasislėpęs Vytauto K. Prutenio slapyvardžiu, rašė: "Dar nepriklausomoje Lietuvoje gyvendamas kolegų patariamas ėmiaus darbo suredaguoti žymesniųjų pasaulio rašytojų, Nobelio premijos literatūros laureatų, novelių rinkinį (J. Turgenevo, Andre Gide, Thomas Mann ir kit.). Bet žiauri okupacija tą darbą sutrukdė". Šis kūrinys išvydo pasaulį 1947 m. Wuerzburge, Vokietijoje.

Antras Vytauto Kasniūno tremtyje paruoštas darbas yra suredagavimas ir išleidimas met raščio apie Wuerzburgo lietuvių stovyklos gyvenimą "Svetimoj padangėj". Turint galvoje stovyklinį gyvenimą, kai visko trūko, tai šis darbas iš jo pareikalavo daug pastangų ir sumanumo.

Jubiliatas tremtyje daug dirbo. Jis kas dieną paruošdavo politinių žinių apžvalgą ir ją per duodavo per garsintuvą stovyklos gyventojams. Besirūpindamas spauda, visuomenine veikla, pagaliau atsiminė savo širdies reikalą — sukūrė šviesų ir laimingą šeimos židinį.

1949 m. atvyko į Dėdės Samo žemę. Pirmieji žingsniai buvo sunkūs. Bet nenuleido rankų.

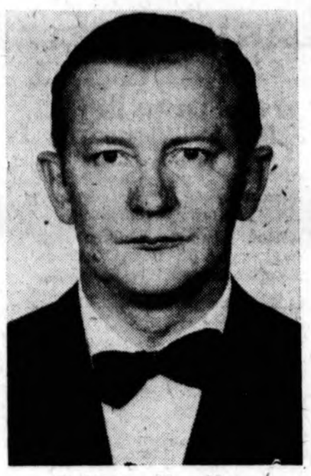

Vytautas Kasniūnas

Laikosi dėsnio — dirbk, ir Dievas padės. Pramokęs anglų kalbos, įstojo į Chicagos universitetą, kuriame išklausė industrinės meodikos kursą. Baigęs kur są, gavo pakvietimą užimti mokytojo vietą Chicagos Augštesniojoje Technikos mokykloje. At liekamu laiku galutinai parengė spaudai dviejų tomų knygą, pavadintą "Gražioji Nemuno šalis'. Knygoje aprašomi įdomesni Lietuvos kampeliai, papročiai ir t.t. Jieško leidėjo. Nemažai rašo laikraščiuose: Drauge, Dirvoje, Vienybėje, Margutyje ir kt.

Nuo 1950 m. buvo nuolatiniu Margučio radijo bendradarbiu, o nuo 1952 m. — nuolatiniu Sofijos Barcus radijo valandėlės programos bendradarbiu: veda skyrių "Tėvynės vaizdai". Nemažiau reiškiasi visuomeninėje veikloje — Chicagos jaunimo teatro valdybos sąstate, Kultūros fondo tarybos prezidiume, Lietuvių bendruomenėje ir kt.

Galime pasidžiaugti, kad mūsų tarpe yra toks darbštus jubiliatas, kuris nenuilstamai, jautriais žodžiais visus lygiai radijo valandėlėse vedžioja po tą Gražiąją Nemuno šalį, jos laukus bei pievas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Pirmoji Apžvalginė Lietuvos Architektūros paroda Brazilijoje.** Šiandien, spalio 5 d., Sao Paulyje, Ibirapueros Parke, Mokslo ir Technikos muzėjaus rūmuose atidaroma pirmoji apžvalginė Lietuvos architektūros paroda, kurios tikslas yra supažindinti Brazilijos šviesuomenę ir lietuvių koloniją su Lietuvos architektūra ir kova už Lietuvos nepriklausomybę.

Praeitais metais, lapkričio mėn., praūžė su didžiu pasisekimu S. Paulo Miesto Centrinėje bibliotekoje keturių savaičių šios parodos tipingųjų pavyzdžių demonstravimas — triptikas. Beveik metus reikėjo laukti, kol šio sparodos organizatorius stat. inž. Mikalojus Ivanauskas pagavo palankiausį momentą, savo dviejų metų darbą, parodyti tiek Brazilijos, taip pat ir svečiams užsieniečiams. Tame pašiame parke Industrijos pavilione, J. Braazilijos valst. prezidentas dr. Juscelino de Oliveira Kubitschek atidarė tarptautinę moderniojo meno parodą "Bienal"; ten pat, šiandien Valstybių pavilione bus atidarytas pirmasis vaikų salionas, užimąs dvyliką tūkstančių kv. metrų ploto. Šis salionas yra paruoštas pajėgiausių Brazilijos pedagogų bei kultūrininkų. Po pusvalandžio, tuose pačiuose Rūmuose iškilmingai bus atidaryta istorinė Liet. architektūros paroda. Jai apžiūrėti teks pražingsniuoti daugiau šimtą dvidešimt metrų kelio.

Didžiosios istorinės parodos reikšmę suprato mūsų tremties Bažnyčios vyriausybė — vyskupai, Lietuvos įgaliotiniai ministeriai, Vytauto Didžiojo universiteto profesoriai, mokslininkai, rašytojai, visuomenininkai ir taurieji patriotai. Jie mielai sutiko būti šios Parodos Bendradarbiais, garbės nariais ir rėmėjais.

Paroda bus atidaryta iki š. m. lapkričio 15 d.

● **O. V. Milašiaus** kūrinių pilną rinkinį pasiryžo išleisti Librairie Les Lettres Paryžiuje. Rinkinys turės 10 tomų: I t. — Nupuolimų poema, Septynios vienatvės; II t. — taipgi poezijos: Elementai, Adramandoni, Lemuelio išpažintys, paskutinieji Milašiaus eilėraščiai; III t. — teatras: Miguel Manara, Fausto vertimo fragmentai; IV t. taipgi teatras: Mefiboset, "Don Puano" scenos; V tomas — Meilės pradžia; VI t. — Lietuvos pasakos ir sakmės; VII t. — filosofija: Ars Magna, Iberiškoji žydų kilmė, Dešifruotoji Šv. Jono apokalipsė, Raktas į apokalipsę; VIII t. — filosofija: Paslapčių augštybės; IX t. — Lietuviškos pasakos, dainos; Lietuvių tautos kilmė, X t. — Milašiaus laiškai ir kiti dalykai. Bus dar vienas pridedamasis tomas su Milašiaus biografija ir jo veikalų apibūdinimu. Leidyklos adresas: Librairie Les Lettres, 16 rue De Bellechasse, Paris VII e, France.

● **Architekto Edmundo Arbo** ir jo žmonos, laureatės Alės Rūtos pagerbimui "The Birmingham Eccentric" paskyrė ištisą puslapį. Dviejuose paveiksluose duodamos nuotraukos mūsų architekto moderniškai išplanuoto namo, pažymint, kad buvo pirmas jo suplanuotas namas, 1948 m. pasiekus JAV. Trečiame paveiksle vaizduojami bežaidžią du architekto vaikučiai viduje, kur sienos išpuoštos natūralėmis gamtos sukurtomis "skulptūromis", o pro didžiulį langą matosi gražus gamtovaizdis. Ketvirtame paveiksle abudu Arbai prie bibliotekos, ir penktame — Alė Ruta prie savo darbo stalo, suminint, kad ji yra autorė šešių knygų. Tekste pažymima architekto iniciatyva planuojant šį namą, pastatytą iš plytų ir kipro medžio pagražinimų. Suminima, kad architektas suplanavo ir patogius savo namo baldus. Kieme yra stalai, kur galima "piknikauti". Pažymima, kad Alė Rūta 1955 m. laimėjo Draugo romano premiją. Šiltai suminimi lietuviški kryžiai jų namuo se. Laikraštis atžymi, kad mūsų lietuvis architektas ėjo studijas Austrijoje, Vokietijoje ir kad architektūros laipsnį yra gavęs Lawrence Technologijos institute.

Complete Formica Kitchen — $1395 installed. Low down payment.
MARSH KITCHENS
Division Hough Mfg. Co.
6242 W. 26th St., Berwyn, Ill.
Gunderson 4-3112

FOR THE MASS SERVER
A. 45 E. P. Instruction Record. AT LAST an EASY way for the Young Altar Boy to Learn to Serve the Mass. Ideal for Teacher as well as Student. "The Mass — Serving and Responses." Hi-Fidelity Recording Full Color Jacket. Printed leaflet of entire text included. Voices and speach by students and professors of Quigley Seminary. Order direct for BALTIC DISTRIBUTORS, 203 N. Wabash Ave., Chicago, Ill.
$1.98 Prepaid
NO C.O.D.'s PLEASE

Nauja mostis ir tabletės atnaujina vilti kenčiantiems nuo
ARTHRITIS - RHEUMATISM
Ši nauja kombinacija, AMERPOL, skubiai palengvina sanarių uždegimo sukeltą skausmą, paraudimą ir sumažina skaudančių raumenų sutinimą, kurį sukelia arthritis ir rheumatismas. Mostis: Skubiam palengvinimui reikia įtrinti ryte ir vakare. Tabletės: Ilgesniam palengvinimui imti 2 tabletes 3 kart į dieną po valgio.
Mostis, 98c; Tabletės, $3.50 pas jūsų vaistininką arba šiuose vaistinėse:
Shimkus, 3301 S. Halsted
Dargis, 2452 Marquette Blvd.
Pullman's, 11254 S. Michigan
Kartanas, 2458 W. 69th
Childewell's, 3557 W. 63rd
Biestek, 3000 So. 52nd, Cicero
Sikytas, 2635 W. 51st
Lewicki's, 5558 S. Pulaski
Kopec, 5109 W. Fullerton
Rakus, 3201 S. Halsted
Arba rašykite tiesiog į
AMERPOL, 957 N. Ashland Ave., Chicago 22, Ill.

PARDAVIMUI
DOGS FOR SALE
● Beagles ● Toy Terriers
● Dachshunds ● Boston Terriers
● Boxers ● Chihuahuas
Puppies 8 to 10 weeks old. All pedigreed. Also talking parakeets & parrots.
Reasonably priced!!
Come in and see for yourself!!!
PEGGY'S PET SHOP
6728 S. Halsted St.
WEntworth 6-1677, Ext. DG
Open from 9 to 9

Dipl. Meisteris Laikrodininkas
VYT. ALEX RAČKAUSKAS
PRANEŠA
Gerbiamiesiems klijentams, kad persikėlęs į nuosavas patalpas 5113 West Cermak Rd. Cicero, Ill. Telef. TOwnhall 3-5864 ir toliau sąžiningai bei greitai ir pigiau negu kitur taiso visokiausius laikrodžius (anniversarinius, gegutes, antikinius, chronometrus) beto perka ir parduoda deimantus, auksą, ir kitokias brangenybes.

VYRAI MOTERYS
Susipažinimui siūloma
RIBOTAM LAIKUI $2.00
Cyclo - Massage — Physical Therapy — Foot Technique padeda kraujo cirkuliacijai.
ANTHONY GUCCIARDI, Masseur
7857 S. Halsted St., Room 206
Chicago, Ill.
Atdaras pirmad. ir ketv. iki 7 v. v. Skambinti STewart 3-3944, Ext. D. G. susitarimui.

DON'T SHOP ON SUNDAY
AJAX AUTO COMPANY
AUTHORIZED OLDS DEALER
7800 Stony Island Ave.
SAginaw 1-1400
OPEN EVES.

Nudėvėti ir nebestiprūs baldai
Naujai apkalami ir sutaisomi
PRIEINAMOS KAINOS
NEMOKAMI APSKAIČIAVIMAI
WALTER'S UPHOLSTERY
CHELSEA HOTEL LOBBY
LOngbeach 1-3000

INTERIOR & EXTER. PAINTING
Lead and Oil $2 per Coat, per window, scraped, puttied, chose brand paint. Residential, Industrial, Commercial. We specialize in churches, schools, convents, rectories, seminaries, hospitals, orphanages, etc.
Work guaranteed. Free estimates.
Call KEdzie 3-7978 — Days or VAn Buren 6-2095 Eve's, Ext. M.N.

Krautuvėje "MARGINIAI", adresu: 2511 W. 69th St., Chicago 29, Illinois, galima gauti gražiausi liaudies meno išdirbiniai, knygos, žurnalai, taip pat galanterija. Telefonas — PRospect 8-4585.

Chicagos švariausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas —
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd St. and Willow Springs, Rd.
Willow Springs, Ilinois
Remkite dien. Draugą!

CAMERAS AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
Gifts for Camera Fans—Authorized Dealer of Kodak, Ansco, Leica, Bolex, Revere and Bell & Howell.
3314 W. 63rd Street
PRospect 6-8998

Pagelbėkite Dabar Savo Giminėms, Draugams ir Pažįstamiems
Atvykit į PALATINE BARGAIN BASEMENT, ir jūs būsite nustebinti, kokį didelį pasirinkimą čia rasite įvairiausių medžiagų liekanų.
Dabar, kai jau negalima siųsti dėvėtus rūbus, jums dar mažiau kainuos pasiųsti medžiagų liekanų, kurios Europoje yra tikrai labai vertingos.
Medžiagų liekanų yra tinkamų eilutėms, suknelėms, paltams, sijonams ir kitokiam apsirengimui.
Atnešę šį skelbimą iš "Draugo" ir pirkę ką nors pas mus gausite keturis jardus medžiagos suknelei.
PALATINE BARGAIN BASEMENT
1263 North Paulina Street
Chicago 22, Ill.
Telef. HUmboldt 6-3353

ISPARDAVIMAS
VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ VILNONIŲ MEDŽIAGŲ, VYRŲ IR MOTERŲ EILUTĖMS IR PALTAMS SIUNTIMUI Į EUROPĄ.
VILNONĖ VYR. KOSTIUMUI worsted (Sharskin) medžiaga regul. vertė $8.50 specialiai už jardą tik $4.50
VYRIŠKAM KOSTIUMUI 3½ yardo MEDŽIAGA Specialiai tik $8.50
VYRIŠKIEMS PALTAMS tikros vilnos medžiaga, kaina $9.50, dabar už jardą tik $5.50

MOTERIMS VILNONĖ PALTAMS MEDŽIAGA už žymiai papigintą kainą
SPAUSDINTO ŠILKO CREPE vertė $2.50 už jardą ir aukšč. specialiai už jardą tik $1.00
MŪSŲ KLIENTAMS NEMOKAMAI AIKŠTELĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI. KRAUTUVĖ PATOGI - Vėdinama ir erdvi
HELFAND'S TEXTILE COMPANY
1210 So. Union Ave. Telefonai: MOnroe 6-1210
VERTINGOS NEMOKAMOS DOVANOS UŽ KIEKVIENĄ PIRKINĮ SEeley 3-8806
Krautuvė yra atidaryta kasdien, įskaitant ir sekmadienius, nuo 9:30 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais uždaryta

ATVYKITE IR ĮSITIKINKITE
MŪSŲ KAINOS MAŽESNĖS NEGU KITUR!
— o —
Pasirinkite medžiagas tiesiai iš ritinio ir jums nukirps kiek yra reikalinga vienai eilutei ar kelioms.

Pasirinkimas didžiausias
DIDŽIAUSIA MEDŽIAGŲ KRAUTUVĖ ŠIOJE APYLINĖJE
● ŠILKAS ● VILNONĖS VIETOS IR ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS, ● VELVET, ● MEDVILNĖ, LININĖ IR LANGAMS UŽUOLAIDŲ VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGA.
Darbo valandos: Kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 6 val. vak.; Pirmadienį iki 7 val. vak.; Šeštad. nuo 8:30 val. ryto iki 5 v.v.
HENRY S. Fraerman
215 WEST JACKSON AT WELLS
Tel. WEbster 9-4187

SUMAŽINSITE SAU DARBĄ IR PAGERINSITE SAVO NAMUS
Įsidėdami Juozo Spaičio aluminiajus "Storm Windows" langus. Juos turint nereikės rūpintis kiekvieną pavasarį ir rudenį langų išėmimu ir sietelių sudėjimu. J. Spaičio aluminijaus "Storm Windows" laikys tiek ilgai, kiek jūsų namas stovės. Pašaukite mus dar šiandien ir mes padarysime jums tuos nuostabius langus.
Pas mus taip pat galite įsigyti visų rūšių apdraudas (Insurance)
JUOZAS SPAITIS
3259 So. Halsted St. Tel. VIctory 2-6472
Galite skambinti kasdien arba atvykti į mūsų įstaigą nuo 9 val. iki 6 val. vak. Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9—9 val. Sekmadieniais uždaryta.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. GINEITIS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
Tel. HEmlock 4-8037
Vertimai — Pilietybė — Laiškai
duoda pamokas. Prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
(2-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)

Watch Crystals REPLACED
A written guarantee on watch repairs
CORRECT TIME
MARTIN
1555 W. 63rd St., at Ashland
2nd floor

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?
Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe. Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje. Jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius, skelbia misijas. Pasiaukokite Dievo tarnybai; darbuokitės po Panelės Švenčiausios vėliava. Stokite į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicių vedėjui. Laiške pažymėkite kiek mokslo baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laišką siųskite šemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?
Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie tų įvairius vienuolijos darbus mokyklose, spaustuvėse, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pageidaujami moką kokį amatą. Norintiems pramokti kokio amato bus sudaryta proga.
Paaukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelei Švenčiausiai. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicijato vedėju pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.
MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY.
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

VAISTAI LIETUVON!
IR Į KITUS EUROPOS KRAŠTUS IŠSIUNČIAMI SKUBIAI IR RŪPESTINGAI
UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS
RIMIFONAS — LARGACTILIS
STREPTOMICINAS — SERPASILIS
PENICILINAS — VITAMINAS B12
SEROMICINAS — CYCLOSERINAS
TAIP IR VISI KITOKI VAISTAI
BARRY'S APTEKA
1370 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.
Telefonai BRunswick 8-8419 ir 8-9494
Vaistų pristatymą Lietuvon Garantojame laike 7-10 dienų

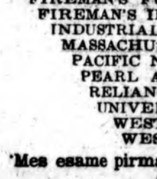
JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

AUDYKLA JUOSTA
KAZYS PRISMANTAS, sav.
1805 West 46th Street
Chicago 9, Ill. Telef. LAfayette 3-3085
Gamina: juostas, takelius, juosteles, pagalvėles, tautinius drabužius, įvairias užuolaidas ir kt. dalykus. Parduoda: gintaro ir medžio gaminius ir Alice Stephens ansamblio plokštelių albumus.

K. GASIŪNAS SIUVĖJAS MOTERŲ RŪBŲ
Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmo kėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7 - 6329

Kultūrinė kronika

● **Lietuviai dail. pabaltiečių parodoje.** Šeši pabaltiečiai menininkai, susibūrę į meno grupę "Šešios kryptys" (Six Directions"), Sydnėjaus Bisseta meno galerijoje suruošė pirmąją grupės parodą.

Grupėje dalyvauja estai Edgard Aavik ir August Moelder, latviai Dzems Krivis ir Uldis Abolinš ir du lietuviai — **Jurgis Mikševičius** ir **Henrikas Šalkauskas.**

J. A. Juragis "Tėviškės Aiduose" aptardamas J. Mikševičiaus tapybą, sako: "Švelnios minorinių tonų spalvos sugestionuoja sunkią melancholiją, gaubiančią visus daiktus, o žmogiškųjų figūrų veiduose išaugančią iki beviltiškumo. Šios parodos šeši paveikslai nerodo, kad dailininkas turi susiradęs pastovią kūrybos kryptį, bet jie visi išreiškia vienodą dailininko emocijų tekmę arba jausminę kūrybos proceso metu daiktų interpretaciją, suteikiančią jo kūriniams individualumo požymių".

Apie Henriką Šalkauską rašo Australijos "Contemporary Art Society" vicepirmininkas prof. Maximillian Feuering: "Abstrakcinė grafika atstovaujama Šalkausko darbais. Jo pasaulis susideda iš paprastų, negeometrinių formų ir iš neutralių spalvų: juoda — balta, kartais su retom spalvinėm dėmėm — žalia ir raudona. Jo tikslas—pagrindiniams kūrybos elementams, kaip forma, linija ir spalva, sugrąžinti jų tikras ir nepakartojamas ypatybes ir juos panaudoti visame jų grynume. Paveikslo tikslas egzistuoti, ne sužadinti asociacijas. Tai abstraktinio meno išpažinėjų dogma. Šalkauskas turi pusiausvyros nuovoką, supranta linijų ir plokštumų galią ir yra jautrus spalvinėm dėmėm šalia juoda-balta".

Parodą atidarė Sydnėjaus universiteto architektūros katedros dekanas prof. Ingham Ashworth. Paroda buvo gausiai lankoma lietuvių ir kitų pabaltiečių.

● **Dr. Antanas Šerkšnas** atsiuntė savo straipsnį knygai "Mano pasaulėžiūra". Šios knygos rankraštis jau spaustuvėje. Dabar "Draugo" spaustuvėje jau baigta rinkti knyga "Kovos metaai dėl savosios spaudos" ir pradėta rinkti "Mano pasaulėžiūra". Greitu laiku leidinys bus pradėtas spausdinti.

● **Dvylika dailininkų** ir dalis Organizacinio Komiteto Pasaulio Lietuvių Seimui rengti pereitą savaitgalį buvo susirinkę bendro posėdžio meno parodos reikalų aptarti. Tuo tarpu išrinkta komitetas parodai tinkamoms patalpoms surasti. Komitete yra dailininkai Č. Janušas, A. Merker ir V. K. Jonynas.

● **Vacl. Biržiškos** "Aleksandryną" leidžia L. B. Kultūros Fondas. Gal dar šiemet spės ileiti I tomas. Veikalo turinys liečia lietuvius rašytojus ir lietuvių tautos kultūrinį gyvenimą ligi 1863 m. Veikalas turės didžios mokslinės ir kultūrinės vertės ištisom kartom.

Rankraštis, kuris autoriaus labai glaustai ir be atlankų surašytas, sudaro apie 1000 psl. mašinėle. Jo kalbą, stilių ir šiaip techniškus trūkumus taiso dr. P. Jonikas. Tik veikalo perrašymas mašinėle kainuos apie 300-400 dol. Perrašymas, kuris sudaro daug techn. sunkumų, jau įpusėtas; perrašo įgudusi mašininkė. Smulkiu mašinėlės šriftu teksto viso išeis apie 1500 psl.

Visuomenė kviečiama paremti K. fondą savo aukomis.

K. fondo pirm. adresas: J. Kreivėnas, 1602 So. 48th Ct., Cicero, Ill. Telef. TOwnhall 3-1987. **L. B. K. fondo valdyba**

● **Italų leidinys apie arkiv. J. Matulevičių.** U. A. Floridi, S. J., parašė ilgoką straipsnį "Il servo di Dio G. Matulaitis e la conversione di Russia" (Dievo tarnas Jurgis Matulaitis ir Rusijos atsivertimas), kuris atspausdintas dviejuose italų jėzuitų leidžiamo žurnalo "La Civilta Cattolica" numeriuose. Dabar tas, šaltiniais gausiai paremtas, straipsnis išėjo atskiru leidiniu, kuriame autorius gana nuodugniai apžvelgia arkiv. Jurgio Matulaičio veiklą už Rusijos sugrįžimą į Kat. Bažnyčią.

● **St. Tamulaitis** atsiuntė L.B. Kultūros Fondui metinį savo įnašą už 1957 m. — 100 dol. Savo laiške K. fondo pirm. J. Kreivėnui Tamulaitis rašo:

"Valstybės iždo šiuo metu neturime, o kultūrinį ir tautinį gyvenimą vistiek privalome išlaikyti. Kiekvienas sąmoningas lietuvis, ypač tas, kuris jokiame visuomeniniame darbe nedalyvauja, turėtų kasmet skirti bent vienos savaitės uždarbį savos kultūros reikalams. Mano siunčiami pinigai yra ne auka, o atlikimas tautinės pareigos".

● **Alekso Mrozinsko** piano studija naujuosius mokslo metus pradėjo su daugiau kaip tris dešimt mokinių. Taip pati gausingiausia piano mokinių studija Didžiajame New Yorke. Kaip ir kiekvieneri metai, taip ir nau jieji bus užbaigiami mokinių koncertu. Šalia darbo su studija, pianistas Mrozinskas dalyvauja ir koncertuose kaip solistas ir akompaniatorius.

● **Dail. Česlovas Janušas** pakviestas dalyvauti jury komisijoje įvertinti paveikslus, kurie bus išstatyti šį rudenį įvyksiančioje Long Island Meno lygos parodoje. Kiti keturi komisijos nariai yra amerikiečiai dailininkai.

● **Romo Viesulo** paveikslai yra išstatyti Terrain galerijoje, 20 W. 16th str., New York, N. Y., drauge su devynių amerikiečių kūriniais. Paroda pavadinta — Priešingybės dabarties mene. Galerija yra nauja, įsikūrusi 1955 metais; savo ketvirtą parodų sezoną pradeda pateikdama parodą estetinių realistų ir jų draugų.

● **Arbit Blatas,** iš Lietuvos kilęs dailininkas, Hirschl & Adler galerijose 21 E. 67 str., New York 21, N. Y., yra išstatęs parodon savo 20 kūrinių, interpretuojančių vadimamą "The Threepenny opera". Paroda susilaukė gražaus pasisekimo. Tęsiasi nuo rugs. 19 iki spalio 12 d. Apie ją artimiausiu laiku duosime vertingą dail. K. Žoromskio straipsnį.

● **Prof. K. Pakštas** iš Washingtono, D. C., persikėlė į Steubenvillę, Ohio, kur to miesto kolegijoje dėsto geopolitiką ir įvadą į socialinius mokslus.

● **Dr. Jurgis Budzeika,** ligi šiolei keletą metų dėstąs ekonomiką Manhattan kolegijoje, pradėjo dirbti Federal Reserve Bank New Yorke kaip ekonomistas tūkio tyrimo srityje. Vakarais šiais metais jis dar dėsto vieną kursą toje pat kolegijoje. Šalia savo tiesioginio darbo, dr. Budzeika ekonomijos klausimais rašo "Drauge" ir kitoje liet. spaudoje.

● **Leonas Ereminas,** muzikas, yra miręs 1927 m. spalio 12 d., taigi šiemet sueina 30 m. nuo jo mirties. Amerikoje pasireiškė kaip choro vedėjas, liaudies dainų harmonizatorius. Buvo gimęs 1863 m. birž. 23 d. Šakiuose.

● **Mykolas Cibas** pradeda vadovauti Brooklyno Operetės chorui. Choro repeticijos, kaip ir anksčiau, vyks Piliečių klubo patalpose. Anksčiau chorui vadovavo muzikas J. Stankūnas iš Elizabetho.

● **Vitalis Žukauskas,** dramos aktorius, vadovaus Angelų Karalienės par. metinio koncerto programai. Koncertas įvyksta spalio 6 d., sekmadienį šv. Stanislovo salėje. Programą atliks Mykolo Liuberskio vadovaujamas tos parapijos choras, skautų vyčių oktetas ir kanklininkas J. Ališauskas iš Amsterdamo. Akompanuoja Aleksas Mrozinskas.

● **Trys lietuvių kompozitorių kūriniai** bus atlikti italės Stella Volani koncerto programoje tarp daugelio įvairių tautų kompozitorių. Dainininkės koncertas įvyksta New Yorke spalio 11 d. Carnegie Recital Hall. Iš lietuvių koncerto programoje minimi St. Šimkus, Sal. Čerienė ir J. Gruodis.

● **Viktoras Karolis Civželis,** buvęs Latvijos operos solistas, įstojo į tėvų marijonų kongregaciją Romoje; ruošis kunigystei.

— **Dr. Balys Marčiulionis,** neseniai iš Europos atvykęs ekonomistas, kurį laiką pabuvęs New Yorke, persikėlė į Pennsylvaniją, kur ekonominius mokslus dėstys netoli Pittsburgho esančioje Šv. Vincent kolegijoje. Marčiulionis daktaro laipsnį ekonomijoje įsigijo Vokietijos universitetuose. Lietuvoje ekonominius dalykus dėstė Šiaulių Prekybos institute.

● **Pulk. Kostas Žukas** parašė savo atsiminimų knygą "Žvilgsnis praeitin"; knygos kalbą išlygina Stasys Barzdukas; išleis "Liet. enciklopedijos" leidėjas J. Kapočius. Knyga bus tokio formato, kaip Krėvės raštai, turės apie 500 puslapių. Pasirodys apie Naujus Metus.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 West 63rd Street
Telef. PR 8-0833 ir PR 8-0884

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON,
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO
3914 West 111th Street
Tel — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Ave.
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE 1410 SO. 50th AVE
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
Telefonai GRovehill 6-2345 arba
TOwnhall 3-2108, 3-2109

Jei baldų reik, pas Rudaitį tiesiai eik

Didžiulis pasirinkimas baldų, pečių, televizijos aparatų, šaldytuvų, kilimų skalbimo mašinų ir daug kitų prekių. Kainos žemiausios Chicagoj. Lengvos išmokėjimo sąlygos, net iki 3 metų.

Svečių kambario baldai, Nylon, vilnos ar kitų medžiagų, geriausių Amerikos fabrikų kaip Pulman, Karpen, Howard 2 dalių tik	$149.00
Sofos miegojimui gražiausių spalvų tik	39.00
Kilimai 9x12 vilnoniai, nylon nuo	39.00
3 dalių miegamieji, riešuto ąžuolo	149.00
Šaldytuvai Frigidaire, Admiral 8 cub. pėdų	159.00
Virimui porcelano pečiai nuo	89.00
Skalbimui mašinos 9 svarų talpos	99.00
Rašomieji stalai ąžuolo ar riešuto	29.00
Knygų spintos su stiklo stumdomom durim	29.00
Geso pečiai Siegler, Moores Quaker nuo	89.00

VISOS PREKĖS GARANTUOTOS KOKYBĖS

MAJOR FURNITURE, Inc.
3207 So. Halsted St. Tel. CAlumet 5-3207
Vedėjas E. RUDAITIS
Krautuvė atidaryta: Pirmad. ir ketvirtad 9 — 9:30
Kitom dienom 9— 6; Sekmadieniais uždaryta

TROOST — PACHANKIS MONUMENTS
JOHN W. PACHANKIS (PATCH), Vice-President
6819 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-3745
Gražiausių Paminklų Pasirinkimą

Kaip Tik Ir Rasite Pas Mus!
Į paminklų patalpas ir atgal mes visuomet parūpiname transportaciją automobiliu.
Atdara kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. popiet.
IŠSIRINKITE DABAR — BUS PASTATYTA KAPINIŲ DIENOJE! JOKIO ĮMOKĖJIMO. SUMOKĖSITE KAPINIŲ DIENOJE.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukti mus.
Meš turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnausime.
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLympic 2-1003
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE VIrginia 7-6672
VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50th Ave. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

SPYGLIAI IR DYGLIAI

Redaguoja dr S. ALIŪNAS

AZIATIŠKA SLOGA

Aziatiška sloga dabar labai populari, todėl naudojuosi proga ir pasiskolinu pasakojimą gero bičiulio, torontiškio dienraščio "The Telegram" kolumnisto Wessely Hicks. O jis taip rašo: "Tiems mano geriems ir blogiems draugams, kurie avanso jau guli lovose ir laukia pačiumpant aziatiškos slogos bakterijų, turiu pranešimą. Nors nesu tikras, bet man taip atrodo, jog paskutiniąsias 10 ar kiek daugiau dienų aš jau turėjau tą nelauktą Azijos viešnią ar svečią (kaip jį pavadinti — tikrai nežinau) slogą.

Taigi, ir dar kartą sakau, kad tikrai nežinau, tačiau man taip atrodo. Buvau tarytum pritrenk tas kažkokio vabalo, bakterijos — ne bakterijos — ir taip kovojau su tuo pritrenkimu.

Pilietis taip smarkiai kovojo, kad būtų nugalėjęs net ir aziatišką slogą.

Pirmiausia, pasijutau truputį sergąs ir pradėjau jaustis ne taip gerai. Paskiau — mano savijauta ėjo vis blogyn ir blogyn. Mano įtarimas augo, nes jutau, kad kasdien jaučiuosi nesveikes nis ir nesveikesnis.

Pagaliau, buvo nustatyta diagnozė: nežiūrint mano desperatiškos kovos su tuo aziatišku padaru, dariausi vis silpnesnis ir silpnesnis. Kankino mane galvos skausmai, kojos buvo silpnos, ir kiek į šonus iškrypusios. O priedo prie to — dar susidarė nelauktas rūpestis su manosiomis akimis: negalima jų išlaikyti atvirų ir tiek. Nežiūrint, kiek aš su jomis kovoju — jo smerkiasi ir merkiasi besėdint prie stalo už rašomosios mašinėlės. Atseit ima nelauktas snaudulys. Gi mano ausys — atrodė tikrai beaugančios. Ir, tarytum, norėdamos priaugti viena prie kitos, spaudė mano galvą.

Daktaras Adomavičius sako pacientui: — Visos kainos kyla, todėl kyla ir kraujo spaudimas. Gali nesirūpinti.

Po ketvertos dienų tokios kančios, nusprendžiau, kad su manimi yra kažkas bloga. Mano paties mediciniškas žinojimas — buvo visiškai menkas. Tiek tik apie ligas nusimaniau, kiek buvau apie jas skaitęs moteriškuose žurnaluose.

Pašaukiau gydytoją. Jam išpa sakojau, galima sakyti, visą ligos istoriją su visomis detalėmis.

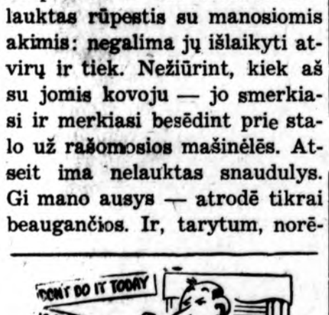

Vyras sako savo žmonai: — Nestovėk čia, bet greit bėk pas Seiganą pirkti, kol nesibaigs išpardavimas.

Daktaras apžiūrėjo mane, pas paudė rankas, krūtinę, liepė išsižioti, tarti raidę "A", pagaliau, sako man:

— Jūs atrodote visiškai normalus pagal savo reikalavimus.

Aš ir toliau dar dėstau ligos simptomus, niekaip negalėdamas su daktaro teigimu sutikti, jog aš esu normalus.

Pagaliau, daktaras, matyt, kiek išėjęs iš pusiausvyros ir pyktelėjęs, burbtelėja į mane:

— Laimingas, kad dar gyvas esi.

Egzaminuoja mano sveikatą ir toliau. Po keletos minučių, parašo receptą. Pagaliau, pakelia įspėjantį pirštą pagal mano raudoną nosį ir taria:

— Dabar niekur neik iš namų ir nenešiok gandų, kad esi sergąs aziatiška sloga, nekelk gandų, supranti? Ir aš nesu labai tikras, gal turi tą slogą, gal ir neturi. Taip pat ir tu to nežinai. Šiuo metu pasidarė mada girtis turint aziatišką slogą. Taigi, tamsta tik daryk taip, kaip pasakiau ir užsičiaupk. Supratai? — prieš išeidamas dar kartą pasitikrino daktaras. Žinok, nekelk žmonėse siaubo ir panikos, o aš tau nepasakiau, kad turi slogą.

Aš dariau taip, kaip buvau daktaro įsakytas. Užčiaupiau ir niekam apie tai nepasakojau.

Tuo traukiniu į Chicagą atvyksta į Balfo koncertą visas būrys detroitiečių.

Ėmiau viską, ką daktaras įsakė imti, pagaliau, sulaukiau ir rezultatų: pasijutau dar blogiau.

Pasišaukiau kitą daktarą.

— Tik gulėk lovoj ir daugiau nieko— buvo šio patarimas. Jeigu kas klaus ar turi slogą, sakyk, kad neturi, tik taip sau ser gi. Tai ir viskas.

Nieko kito ir šis daktaras man nepasakė. Prieš išvykdamas dar kartą pakartojo savo rimčiausią įspėjimą:

— Tik gulėk lovoj ir leisk motinai gamtai padaryti savo. Ji išgydys tave.

Tarpdury bebūdamas pasakė, jog sąskaitą prisiųsiąs paštu.

Taip aš ir turėjau prievarta galutinai susidraugauti su lova. Gulėjau tikėdamasis joje ilgiau pasilikti. Ir kaip gi nepasiliksi, kai net du daktarai tą patį patarė. Gulėjau lovoj be jokios pertraukos tris dienas ir tris naktis. Taipogi laikiausi griežčiausio slaptumo — niekad nesisakiau turįs slogą. Šitą paslaptį galėjau puikiai išlaikyti todėl, kad mano lova buvo tik vienam žmogui gulėti ir joje visą laiką varčiausi vienas-vienintelis. Tai kam gi, pagaliau, ir pasakosiesi turįs slogą.

Ketvirtą parą, po kietos ir sunkios kovos su liga, kurią būtų galima pavadinti "X" ar "Y", prisikėliau iš lovos, tarytum iš mirties pątalo. Jaučiausi dar ne visai stiprus. Tad nėriau ir dar į lovą. Pagaliau, dar po trejetos dienų, pasijutau visiškai gerai. Paskambinau telefonu į daktaro kabinetą, norėdamas pasisakyti ir pasidžiaugti, jog motina gamta padarė savo — aš jau sveikas. Atsiliepė daktaro žmona:

— Vyras guli lovoj ir serga sloga — pasakė daktarienė.

Neiškenčiau, nedavęs daktarienei patarimo:

— Tik tegul daktaras nesikelia iš lovos, tegul nevaikšto ir nesigiria turįs slogą. Žodžiu, tegul nekelia panikos. **Pr. Alšėnas**

Dr. S. Aliūnas

FAKTAI IR IDĖJOS

Mušas partijos, mušas ir nugali,
Vyksta kovos stiprios ir kietos,
O paskui vakare kepa kugelį,
Vakare vyksta banketas.

Dieną būna visokie debatai
Baisiai kalba kalbėtojai rūstūs,
O paskui vakare į sveikatą
Dėl tėvynės valgo kopūstus.

Paskaitaujas, kaujas, net miela,
Išvaduoti Lietuvą ryžtas,
O paskui vakare džindžirėlom
Užupila iškeptą vištą.

Vienas peikia, o kitas net užgiria,
Sėdi, snaudžia, pamąsto, paploja,
Jei draugijos pavalgo ir nugeria
Tai ir reiškia, kad jos egzistuoja.

SPAUDOS APŽIŪRINĖJIMAS

— **"Europos Lietuvyje"** rugsėjo 5 d. vienas pilietis taip kala į žemę tautietį K. V., kuris sako, kad nereikia rašyti sveikinimų, nes tas "reikalas nei naudos duoda, nei prasmės turi. Deja, gyvenime ne viskas tais mastais matuojama, ir apsižvalgę rasime tikrai tokių dalykų, be kurių galėtume išsiversti, bet prieš juos kovoti niekam nė galvon ne ateina. Pvz., kokią naudą mums duoda ar kokios prasmės turi kaklaraiščio nešiojimas? Kiek pinigų išleidžiame jiems pirkti ir kiek laiko sugaištame tinkamus mazgus beraišiodami! Kokia nauda iš kasdieninio barzdos skutimo? Kokia praktiška nauda iš moterų plaukų "pusmetinio" šukavimo? Pagaliau ar neeikvojame energijos besisveikinant keldami skrybėlę?"

Spyglių apžvalgininko nuomone daugiausia energijos išeikvojama ne savo skrybėles kilojant, bet svetimas, o juk dėl generolo kepurės net valdžia sako 1926 m. Lietuvoj nuvirto.

— **"Tėviškės Žiburiuose"** rašoma, kad Lietuvoj mirė Myk. Skripkiūnas. Esą "velionis gimęs 1950. I. 10. Žagarių kaime, Alytaus rajone, 1926 m. baigęs Prienų gimnaziją".

Visko pasitaiko pirma mokslus baigia, o paskui gimsta.

— **"Dirvos"** 38 nr. rašoma apie liberalizmą taip: "Bet kelyje į laisvę padarytos vienokios ar kitokios klaidos nėra pagrindas diskredituoti pačios laisvės. Juk vaikui ką į vystyklus padarius, nepradedama tuojau abejoti tūkstantmetinės civilizacijos istorijos prasmingumu. Vaikiškas tebėra ir lietuviškasai liberalizmas. Bet jis auga. Ir augančiam daiktui labiau reikia problemų, negu auklių.

Tremtyje mums gresia ne tiek universalios idėjos, kiek mūsų pačių, grynai lietuviškas ir net donelaitiškas, įsimylėjimas į kakalį, už kurio snaudžiame.

Patogu. Šilta. Žmonos verda gerus pietus. Lietuviškus. Kol neprisvilina".

Autorius V. K. nepasako ar lietuviškas liberalizmas tuos vystyklus išsiskalbė ir nuo liberališkų barščių prisivilusį liberalizmo puodą išmazgojo.

Draugų turiu be krašto.
Ateina jie iš pašto.
Visi gražiai man rašo.
Rašydami vis prašo.
Ir kam skaityti laiškus,
Kad ir neskaičius aiškūs!
Visi gražiai man rašo
Ir pinigėlių prašo.

B. Pavabalys

Dvi Blandytės apžiūri trečiosios žiedą dėl kurio ji išdavė visą kvartetą.

Bendradarbiavimas

— Ar tamsta pagaliau atiduosi kam nors savo šunį? Mano žmona vakar vos pradėjo dainuoti ir turėjo tučtuojau nutraukti, nes jūsų šuo ėmė staugti...

— Labai gaila, bet aš nieko negaliu padaryti: juk jūsų žmona pati pirmoji pradėjo...

Orentuojasi

Vienas tautietis iš Hurlinghamo parašė savo broliui Lietuvon, kad žadąs grįžti iš Argentinos. Priminė ,kad norįs parsivežti ir du mažyčius šunelius, kuriems čia kasdien perka kilogramą mėsos.

Brolis iš Lietuvos atsakė: Nepatariu keisti adreso. Aš labai norėčiau išmokti tavo mažyčių amato, kad gauti jų porciją.

Spyglių advokatas atsako

A. Šimkus, Šiaulių Pedagoginio instituto studentas, tarybiniam Lietuvos laikraštyje "Šluotoj" skundžias: "Stelmužės apylinkę puošia Lietuvos girių senelis — Stelmužės ąžuolas. Šalia jo — ne mažiau vertingas istorinis paminklas — vergų bokštas, kur plakdavo baudžiauninkus. Ekskursantas praveria bokšto duris ir viduje pamato... kiaules. Čia įrengtas tvartas. Iš džiaugsmo kiaulės linksmai kriuksi. Ir kaip nesidžiaugti! Juk net ir žmogui retai tenka gyventi istoriniam pastate".

— Kas leido kiaulėms rūpintis senoviniu paminklu? — pabaigoj klausia laiško autorius.

— Bolševikai, draugas Šimkau, bolševikai pavedė kiaulėms valdyti visą kultūrą Lietuvoj.

Pasakė tiesą

Mokytojas: — Ką? Neatsinešei plunksnos? Kaip pavadintum kareivį, kuris eidamas į mūšį ne pasiimtų šautuvo?

Jonukas: — Karininku.

Pavyzdingas tėvas

Melbourne, Australijoje, pagautas vagis Al Nicol Reid pasisakė, kad jis, padarydamas 15 įsilaužimų, pasiimdavo ir savo vaiką, esą buvo sunku rasti vaikui prižiūrėtoją.

Pastabos be komentarų

— Gyvenimo paslaptis yra ne daryti kas tau patinka, bet stengtis, kad patiktų tai, ką kiti daro.

— Pėščias tai yra toks pilietis, kuris turi du automobiliu ir žmoną su dukterimi.

— Trumpa patarlė bazuojasi ilgu patyrimu.

— Yra du keliai spindėti; būti žvake arba šviesa atmušančiu veidrodžiu.

— Mažas žmogus mokosi kalbėti gi kai užauga tai mokosi tylėti.

— Išmintingas vyras visada sako, kad ta ar kita moteris permažai sveria.

— Infliacija yra dolerio padalinimas pusiau nesuplėšant bank noto .

— Mergina gali būti kvaila ir graži, bet ji niekada nebus tiek kvaila, kad nežinotų, jog ji graži.

— Kiekviena moteris gali išsi treniruoti judėti lėtai ir grakščiai, bet tik išskyrus atvejus kai telefonas skamba.

— Savo priešus greičiausia eliminuosi, jei padarysi juos draugais.

Replių istorija

Okupuotos Lietuvos humoro laikraštis "Šluota" rašo:

— Kodėl, vyruk, neremontuoji inventoriaus? — klausia pirmininkas.

Aš sėdžiu ir šypsausi: atseit, rėkit kiek norit, nes rankose laikau gerą kozirį. Jį ir mečiau:

— Neturiu kalviškų replių. Valdybos nariai susižvalgė:

— Nenusimink, replės bus.

Sekančią dieną mane išsiuntė replių jieškoti į Šiaulius. Išlandžiojau visas ūkinių prekių parduotuves, bet nieko nepešęs grįžau namo.

Nuvažiavau į Vilnių, bet ir ten nieko nepešiau.

Grįžau į kolūkį tuščiomis rankomis. Pirmininkas nenusiminė. Išrašė man komandiruotę į Minską.

Kalviškos replės Minske kainavo 8 rubliai, o komandiruotė — 235 rubliai".

Taip rašo Lietuvos tarybinis laikraštis, bet ir amerikonas gali pavydėti kolchozo kalviui, kuris turėjo tiek "good time" kol įsavino reples.

Piliečiai svarsto, kad sekmadienį reikia nuvykti į Jaunimo centro atidarymą jėzuitų namuose.

P. Rimas

TAI KAS

Tai kas, kad žmonės sako
Viešai bučiuotis yra gėda,
Juk vyrai lūpas mums palieka,
O jie tik „lipstiką" nuėda.

Tai kas, kad antakius pešioju,
Tai kas, kad matos apatinė,
Šiandien į „auditoriją" važiuoju,
Matysit, šoksiu pirmutinė.

Tai kas, kad ten aš atsibosiu,
Ir nieks daugiau neves manęs jau šokti,
Šiandien ne Lietuvoje gyvenam,
Galėsiu ir su juodžiu susituokti.

Pasibaigus atostogoms ir dabar visi galės pailsėti, pabaigdami nuolatinius važinėjimus.

Tikras mokslas

Bolševikų "Šluota" skelbia šitokio turinio laišką:

"Ukmergės Miškų Ūkio Direktoriui,

Kadangi Širvintų Rajono Pramkombinatą nėra laisva sąskaita, kad gauti miško medžiagą 1955 metais gegužės mėn. buvo apiforminti dokumentai ir įstatytas mokestinis reikalavimas Širvintų Rajono Pramkombinato sąskaiton. Ir buvo duotas Ukmergės Miškų Ūkio parėdimas, kad pakol nebus apmokėti pinigai miško produkcijos neatleisti. Tokiu būdu Širvintų Rajono Pramkombinatas miško produkcijos negavo".

Laikraštis skundžiasi, kad nieko negalima suprasti. Neaišku, kaip bolševikai negali suprasti, nes čia taip žodžiai vienas ant kito tvarkingai sukrauti, kaip tarybinėj šiukšlynėj šiukšlės arba taip viskas vieninga, kaip augščiausioj kompartijos vadovybėj prieš vienas kitą į Sibirą išsiunčiant.

Padorus užrašas

Viename viešbuty yra toks užrašas: "Nerūkykite lovoj, nes pelenai, kurie kris ant žemės, gali būti tavo paties".

Pokalbis autobuse

Autobuse šalia sėdi berniukas ir labai stambus vyras. Prieš juos stovi dvi moterys. Vyras ir sako berniukui:

— Kodėl tu neatsistoji ir neužleidi vietos vienai moterų?

— O kodėl tu neatsistoji ir neužleidi vietos abiems moterims? — atsako berniukas.

Malonybiniai žodeliai

"Naujienų" 226 nr. Jonas Kardelis, polemizuodamas su Julium Sula, vartoja šiuos malonybinius išsireiškimus Sulos adresu: "aro gantiška ir nemoksiška", "tikras nemokša ir be to nesąžiningas", "burnoti ir niekinti", "spaudoje ima viešpatauti nachalai, kaip Julius Sula", "Sula tikrai dydis, mažesnis už nulį", "nesažiningo neišmanėlio plepalas", "nieko nenusimanančiam", "Tai tiktai Sula toks ignorantas, kad nieko to nežino".

Spygliai pastebi, kad tais sakinėliais buvo kalbama apie operą ir kompozicijas.

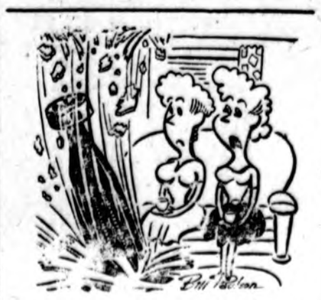

Kanados "Moters" buvusi ir būsima redaktorė, Matusevičiūtė ir Prapuolenytė, nė trupučio neišsigando, kai į "Moters" redakciją įkrito Coca Cola butelys.

Išmintingas išsiblaškėlis

— Mano dėdė yra labai išsiblaškęs, — sako pilietis.

— Argi? O iš ko sprendžiate.

— Vakar jis galvojo, kad laikrodį paliko namuose, paskui jį išsitraukė iš kišenės pažiūrėti, ar turi laiko nuvažiuoti jo pasiimti.

Buvo paklusnus

Petras grįžta į namus. Drabužiai suplėšyti, nosis sumušta, akis mėlyna.

— Kas atsitiko? — klausia motina.

— Tai draugai.

— Kiek kartų aš tau sakiau, nežaisk su tais mušeikomis, bet tu ir vėl manęs nepaklausei!

— Kad aš su jais ir nežaidžiau. Aš mušiausi!

Vyras — žygiai, garbė ir idėjos,
O mergaitė—žvaigždė vakare,—
Gi abudu į šeimą sudėjus,
Tik dvi lovos vienam pragare.

A. Gustaitis

Svarstyklės

Ūkininkei, kuri pardavė sviestą krautuvei, krautuvininkas sako:

— Jūsų parduotas sviestas praeitą savaitę turėjo permaža svorio.

— Galimas daiktas, — atsako ūkininkė, — nes berniukas pametė svarstį ir jo vietoj aš naudojau svarą cukraus, kurį pirkau pas jus.

Danguj

— Kaip tu čia patekai? — klausia šv. Petras?

— Mane čia atsiuntė aziatiška sloga.

Laikas ir grožis

— Laikas yra geriausias ligų gydytojas, — sako vyras.

— Galimas daiktas, — atsako žmona, — bet jis nėra grožio specialistas.

Nesumaišomas

Mikaitis jau septintą savaitę tarnavo kariuomenėje. Kartą viršila jį klausia:

— Na, sakyk, Mikaiti, iš ko tu pažįsti viršilą?

— Iš šauksmo, tamsta viršila...

Rytoj skris

— Gali angelas skristi, mama?

— Taip, mielasis.

— Mūsų tėvelis vakar vakare sakė tarnaitei, kad ji angelas. Kada ji skris?

— Rytoj, mielasis.